

2. zasedanje skupščine ZP

23. 5. je bilo v Kranju pod vodstvom predsednika V. Logarja 2. zasedanje skupščine ZP Iskra. Poročilo o poslovanju ZP v lanskem letu je podal v.d. direktorja področja za ekonomiko in finance Edi Delopst. Predsednik odbora za razvojno in programsko politiko Franc Somrak je v poročilu odbora menil, da je poslovanje v primerjavi z ostalimi podjetji elektroindustrije v Jugoslaviji uspešno, da pa je situacija v nekaterih TOZD kritična. Nujno potrebno je branžno organiziranje Iskre. V.d. generalnega direktorja Jože Hujs je poudaril, da bo letos morala biti realizirana izenačitev rezultatov vseh TOZD. 85 % izpolnjeni plan v prvih štirih letošnjih mesecih pomeni realno možnost izpolnitve letnega plana.

V drugi točki dnevnega reda je bil obravnavan gospodarski plan ZP Iskra za leto 1974.

Tudi predlog gospodarskega plana je v kratkem obrazložil Edi Delopst, stališče vseh odborov skupščine (kolektivnih izvršilnih organov ZP) pa je podal F. Somrak in poudaril neskladje med planirano proizvodnjo in planom zaposlovanja, ki kaže na tendenco ekstenzivnega zaposlovanja, kar bi vsekakor lahko negativno vplivalo na predvidene rezultate poslovanja ZP v letu 1974.

V razpravi, ki se je razvila okoli posameznih poglavij plana, so delegati TOZD Industrije elementov in zabavne elektronike sporočili, da ne morejo glasovati za poglavje 13, ki se nanaša na prispevke za skupne službe in osta-

prispevke. Te obremenitve pa so za večje delovne organizacije nekoliko višje, kot za delovne organizacije, ki v svoji sestavi nimajo TOZD. Plan za leto 1974 torej vsebuje samo izračune, ki si jih itak vsaka TOZD lahko sama izračuna iz že sprejetih in veljavnih dokumentov.

Skupščina je sprejela planska določila za leto 1974 soglasno, pri čemer je bilo poglavje 13 iz navedenih razlogov izvzeto.

V tretji točki je poročal Jože Hujs o izvedenih ukrepih za sanacijo Polprevodnikov iz Trbovelj. Za kritje izgube v višini 946.000 je skupščina odobrila sanacijski kredit, ki pomeni enodušno solidarnostno pomoč vseh TOZD Iskre tovarni Polprevodniki Trbovlje!

Z. Abramovič, v.d. direktorja Polprevodnikov, je podal poročilo o poslovanju tovarne in o ukrepih, ki jih je podvzel ta delovni kolektiv, da bi svoje težave premostil in končal poslovno leto s primernim ostankom dohodka. Optimizem, ki je prevladal pri delegatih, v celoti zadoljuje vse odgovorne činitelje, da bodo načrti tudi v resnici v celoti izpeljani.

V organe upravljanja Šolskega centra Iskra so bili nato imenovani člani in potrjen je bil statut centra.

V dodatni točki je bila podana informacija o poteku združevanja Iskre in Gorenja.

Ob koncu so poslali delegati čestitke predsedniku Titu za rojstni dan ter pozdravno poslanico 10. kongresu ZKJ.

Pred dnevom Iskre

Le še dober mesec nas loči od dneva Iskre, ki bo tokrat v Celju. Priprave na to prireditev so iz dneva v dan bolj intenzivne. Celjanom pa so zdaj prikočili na pomoč tudi predstavniki drugih Iskrinih podjetij. Organizirani dan Iskre ni namreč tako lahko, saj se ga udeleži več tisoč Iskrašev z družinami. Letos pričakujejo, da bo prišlo v Celje najmanj 10.000 ljudi, zato je treba prireditve res dobro pripraviti in je nikakor ne prepustiti nekemu stihiskemu toku. Prepričani smo, da se bodo Celjani potrudili, saj gotovo ne želijo zaostajati za organizatorji v Semiču, Horjulu, Kranju in drugod, kjer so bila minula leta ta najbolj množična srečanja delavcev ZP Iskra. Na dan Iskre bo tovarna EMO proslavila tudi 80-letnico obstoja, tako da

(Dalje na drugi strani)

BRZOJAVNA ČESTITKA

PREDSEDNIK SFRJ JOSIP BROZ — TITO

DRAGI TOVARIŠ TITO!

DELEGATI DELAVCEV ISKRE, ZBRANI NA ZASEDANJU SKUPŠČINE ZDRUŽENEGA PODJETJA ISKRA KRANJ, TI V SVOJEM IN V IMENU VSEH 25.000 DELAVCEV ISKRE ISKRENO ČESTITAMO K TVOJEMU ROJSTNEMU DNEVU IN TI IZREKAMO SVOJO ODLOČNOST, DA S TEBOJ IN OB TEBI NADALJUJEMO REVOLUCIONARNO PREOBRAZBO NAŠE DRUŽBE IN NAS SAMIH.

DELEGATI SKUPŠČINE ZP ISKRA KRANJ

V Kranju, 25. 5. 1974

Skupščina je nato soglasno ugotovila, da je ZP Iskra v letu 1973 v glavnem dosegla zastavljene naloge. Uspeh je še toliko večji, če upoštevamo močan porast cen repromaterialov in ostalih stroškov in predstavlja rezultat dela in močne angažiranosti samoupravnih in poslovodskih organov ter družbenopolitičnih organizacij.

le prispevke, ker da so postavke previsoke. V.d. gen. direktorja J. Hujs je v obrazložitvi povedal, da se višina v ničemer ne razlikuje od postavk določenih v smernicah, ki jih je DS ZP sprejel oktobra lani. Razlike pa so v obremenitvah posameznih TOZD, ker je bil s samoupravnim sporazumom ZP spremenjen ključ in kriteriji za

Delegati skupščine ZP Iskra med zasedanjem.

Mladi o poklicih

Maj je mesec, ko se bodo mladi odločili za študij na srednjih in visokih šolah. Znano nam je, kako neodločni smo, ko je potrebno narediti odločilen korak, ki nam pomeni usmerjenost za vse življenje.

Ob teh težavah pa se je KSI odločil za pomoč mladim v želji, da jih realno in točno informira o možnostih študija na tehničnih fakultetah. Popolnoma se zavedamo kam vodijo želje in pogledi mladih, ki se odločajo za študij družbenih ved. Vsi podatki razen težava študija govorijo v prid študiju tehničnih ved.

V tem smislu je bila tudi akcija na radiu študent, ki so jo pripravili naši člani, Ivo Krajncević, Janez Uratnik in Stojan Grgič. Oddaja naj na preprost način razloži delo in možnosti pa tudi študij bodočega inženirja. Te akcije bo sledil obisk po nekaterih gimnazijah. Vendar pa je zasnova raz-

(Dalje na 7. strani)

V Centralnem zavodu za napredek gospodinjstva v Gradišču v Ljubljani je te dni odprta izredno zanimiva razstava posode, ki jo izdeluje Iskra industrija EMO iz Celja. Razstava, ki nazorno prikazuje najnovejše dosežke celjske tovarne na področju proizvodnje kuhinjskih posod, je ena prvih prireditev in akcij ob 80-letnici EMO.

Pozdrav X. kongresu

PREDSEDSTVU X. KONGRESA ZKJ, BEOGRAD

V imenu komunistov in 25.000 samoupravljalcev ZP Iskre Kranj pošiljamo prirčne čestitke in najboljše želje za uspešno delo zgodovinskega X. kongresa ZKJ, ki zaseda v času, ko naša družba prehaja v novo obdobje borbe za socializem in samoupravno demokracijo. Prepričani smo, da bo kongres javno opredelil pot našega nadaljnjega razvoja in z enotno akcijo komunistov zagotovil utrditev dominantne vloge delavskega razreda v naši družbi. Zagotavljamo vam polno podporo in vsestransko prizadevanje za uresničitev zgodovinske preobrazbe naše družbe pod vodstvom ZK in ljubljene tov. Tita.

Organizacija ZK in skupščina ZP Iskra

V Iskri-tovarni baterij Zmaj so minulo soboto podelili odlikovanja predsednika republike Josipa Broza-Tita. Prejeli so jih tovarna Zmaj ob 50-letnici obstoja — ta jubilej je praznovala lani — ter 6 posameznikov za izredne zasluge pri delovanju in razvoju tovarne. Odlikovanja je nagrajenim izročil podpredsednik občinske skupščine Ljubljana-Center Tomislav Tomić. Slovesnosti so se poleg nagradencev udeležili tudi direktor Zmaja Milan Slemnik, ki je v imenu tovarne prevzel nagrado, namestnik generalnega direktorja ZP Iskra Boštjan Barborič, predstavniki družbenopolitičnih organizacij v podjetju in drugi.

ISKRA — TOVARNA BATERIJ ZMAJ

Razvojno sodelovanje

Ljubljanska tovarna baterij Zmaj sodi med najboljše organizacije našega podjetja, saj je dosegla lani v povprečju najboljše poslovne rezultate. Vsekakor je to posledica dobrega poslovanja, zelo ugodne konjunktura za prodajo baterij in tudi stremjenja za nenehno prilagajanje prilikam na tržišču.

V minulem letu so povečali napore tudi za izboljšanje dosedanjih tehnoloških postopkov izdelave baterij, avtomatizaciji proizvodnje ter razvojnemu raziskavam. V ta namen so se povezali z ljubljanskim inštitutom

Jožef Stefan z namenom, da bi razvijalci obeh organizacij raziskali vrsto novih razvojnih nalog. Že nekajmesečno timsko delo je obrodilo sadove, pokazala pa se je hkrati tudi potreba mnogo širšega razvojnega sodelovanja na dolgoročni podlagi. Zaradi kompleksnosti del, kjer se ni moč izogniti tudi stranskim raziskavam, bo namreč potrebno sofinanciranje oz. kreditiranje razvojnih nalog pri ustreznih institucijah oz. skladih — skratka v razvojno dejavnost bo treba investirati.

(Dalje na drugi strani)

Pred dnevom Iskre

(Nadaljevanje s prve strani)

bo na dan borca, 4. julija v Celju res slovesno in prijetno.

Organizatorji so sprejeli že skoraj ves dnevni red proslav, le kraja, kjer bo osrednja prireditve še niso določili. Pravijo, in to jim radi verjamemo, da je okolica Celja tako lepa, da se ne morejo odločiti, kje bi bilo osrednje slavlje. V poštev pridejo naslednje lokacije: letališče Levec, Šmartno, Golovec, Petriček in mestni park. Vsak od teh krajev ima določene ugodnosti in seveda tudi pomanjkljivosti.

Po mnenju nekaterih se bodo Emovci odločili za letališče Levec, ki je oddaljeno od Celja okoli 5 km in leži blizu ceste Ljubljana-Celje. Dovož je izredno enostaven, v bližini pa je tudi železniška proga, tako da bi imeli tisti, ki bi se pripeljali z vlakom, le slabih 5 minut do prireditvenega prostora. V enem od hangarjev bi odprli veliko razstavo, Levec ima še to prednost, da so člani celjskega letalskega kluba pripravljene organizirati letalski miting.

Levec je vsekakor primeren za takšno prireditev, žal pa se ne more pohvaliti s kakšnim gozdičkom, v katerem bi se lahko udeleženci, predvsem pa plesalci ohladili, ohladili, če bo seveda lepo in toplo vreme, in upajmo, da takšno 4. julija tudi bo. Seveda pa je ob letaliških poslopjih več dreves, v njihovi senci pa bi lahko postavili mize, stole, plesišče in še kaj.

Lokaciji v Šmartnem in na Golovcu sta od Celja bolj oddaljeni. Obe „imata“ dovolj sence, le parkiranje bi bilo precej problematično.

Podoben problem bi bil tudi v primeru, če bi se odločili za Petriček, ki pa je gotovo najbolj primeren kraj za piknik. Na lepih jasih je dovolj prostora, v okolici so čudoviti gozdovi, le nekaj 100 metrov daleč pa teče Savinja. Petriček bi bil izredno primeren, le da je nekoliko od rok.

V poštev prihaja še mestni park, ki je izredno prijeten, njegova „slaba“ stran pa je v tem, da je preblizu mesta.

Naj bo kakorkoli že, povsod v okolici Celja je lepo, pa naj se organizatorji odločijo za Levec ali za park. Prepričani smo, da bo dan Iskre uspel, in ne samo uspel, morda celo prekosil

dosedanje. Bomo videli.

In kakšen je osnutek programa prireditev?

Od 8. do 10. ure prihod udeležencev. Ob 8. uri otvoritev razstave – zgodovine EMO ter likovne in fotografske. Razstava 80 let EMO bo prikazala dosednji razvoj tega kolektiva, na ogled pa bodo slike, dokumenti in izdelki. Na likovni razstavi bodo sodelovali slikarji in kiparji ter arhitekti.

Ob 10. uri se bo začela osrednja proslava. Na njej bodo govorili vodilni predstavniki republike, Iskre in organizatorja, zatem pa bo kulturni program. V njem bodo nastopili pevski zbor, recitatorji, verjetno pa tudi folklorna skupina. Med govorniškim delom in kulturnim programom bodo prispeli na kraj prireditve udeleženci pohoda Po poteh II. grupe odredov. Ta pohod je organizirala v počastitev dneva borca celjska občinska konferenca Zveze mladine, v njej pa so tudi predstavniki Iskra-EMO.

Po prireditvi se bo začelo, kot ga nekateri označujejo, veselo rajanje,

vmes pa bodo še druge prireditve. Tako se bo okoli 11.30 začel srečelov. Če bo dan Iskre na letališču, si bodo nagajenci lahko ogledali Celje iz zraka. Člani celjskega aerokluba so namreč obljubili, da bodo vozili nagajence s 6-sedežnim letalom vrste Piper. Od 12. do 13. ure se bodo zvrstile vse kulturne prireditve med njimi bodo podelili tudi odlikovanja in priznanja za najboljše dela, razstavljena na fotografski oziroma likovni razstavi. Če bo dan Iskre na letališču Levec, bo od 14. do 15. ure miting, ki ga bodo organizirali celjski letalci. Ob 15. uri se bo začel program obiskov Celja in celjskih znamenitosti.

Seveda pa to ni vse.

Udeležence bodo takoj po prihodu pogostili s partizanskim golažem, v spomin na letošnji dan Iskre in na 80-letnico EMO pa bodo Iskraši in člani njihovih družin dobili tudi lično jedilno skodelo – izdelek EMO Celje, žlico itd. K partizanskemu golažu „paše“ tudi vino, zato organizatorji nanj niso pozabili. Udeležence bosta zabavala narodno-zabavni ansambel in godba na pihala, tako da tistim, ki se boste odločili za odhod v Celje, gotovo ne bo žal.

lad

TOVARIŠU TITU IN DELEGATOM X. KONGRESA Z K J BEOGRAD

Komunisti Iskra Elektromehanike iz Kranja vam pošiljamo ob otvoritvi X. kongresa najpristranejših pozdrave z željo, da kongres dokončno izbojuje bitko za samoupravljanje in razvoj takšnih družbeno-ekonomskih odnosov, kakršni so opredeljeni v novi ustavi.

Komunisti Iskra Elektromehanike smo v obdobju uresničevanja vsebine 21. seje predsedstva ZKJ ter pisma predsednika TITA in izvršnega biroja ZKJ ter v predkongresnih pripravah uresničili zadane naloge.

V tem času smo v naše vrste sprejeli 111 novih komunistov in z akcijskim programom uresničili izvajanje ustavnih amandmajev ter ustanovili 9 temeljnih organizacij združenega dela.

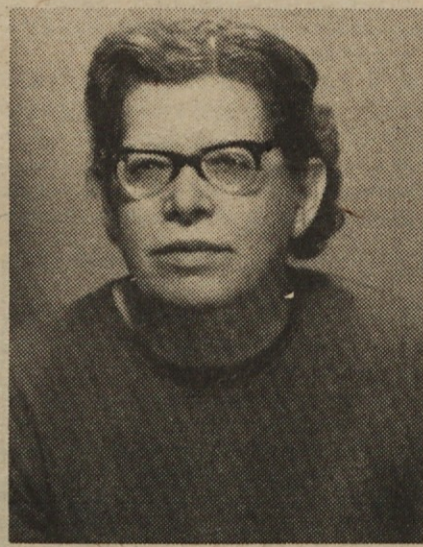
Dokumenti, ki so bili sprejeti v času pred kongresom, so postali tudi naša naloga in podlaga za idejno politično akcijo.

Komunisti Iskre smo prepričani, da bo kongres pod vodstvom tovariša Tita sprejel take zaključke kot delovni ljudje Jugoslavije in komunisti pričakujemo in zato podpiramo odločitve kongresa in se obvezujemo, da jih bomo izpolnjevali tako kot smo zaključke vodstva ZKJ izpolnjevali tudi doslej.

Podpiramo predlog, da se na čelo Zveze komunistov ponovno izvoli tovariš TITO, ki ima za delo in uspehe organizacije ZK neprecenljive zasluge.

V imenu komunistov
sekretar organizacije ZK
BOJAN KLEMENČIČ

Odlikovanja najzaslužnejšim delavcem in tovarni baterij Zmaj

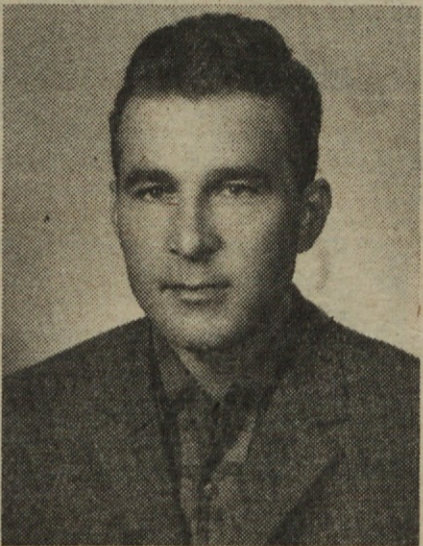

FRANCKA VRBEC, upokojenka, se je zaposlila v Zmaju že l. 1929 in kljub tedanjim razmeram v podjetju dočakala dan, ko so ji zaupali predsedovanje v delavskem svetu. Že l. 1941, ko sta z možem začela aktivno sodelovati z OF, je postala članica KPJ. Zaradi aktivističnega dela v podjetju je postala „nevarna“, vendar so jo odkrili in 1944. leta poslali v taborišče, odkoder se je vrnila bolna in izčrpana. Vendar je po vojni v podjetju opravljala posebne funkcije ter se morala 1958. l. upokojiti. Njen mož je bil kot partizan in Zmajev sodelavec ustreljen pri Sv. Urhu.

Njeno celotno delo se je odražalo tudi v prizadevanju, da so delavci med okupacijo delali v Zmaju le toliko, da so obdržali podjetje, poleg tega pa prispevali finančno in v obliki baterij materialno pomoč.

V prvih letih samoupravljanja – bila je namreč prva predsednica DS – je bila njena samoupravna in družbenopolitična aktivnost usmerjena v uspešen razvoj tovarne. Prav v teh letih je podjetje doživelo največje uspehe v svojem dotakratnem obstoju.

Prejela je red zaslug za narod s srebrno zvezdo.

RUDOLF FRANCELJ je v Zmaju že od 1957 na delovnih mestih izmenovodje, tehničnega vodje in vodje nabavne operative. Poleg predsedovanja v delavskem svetu, upravnem odboru in sindikatu je izredno pogosto sodeloval v raznih komisijah zaradi vsestranske aktivnosti in delavnosti.

Kot sposobnemu strojnemu tehniku in tehničnemu vodji je v l. 1964 uspešno izvajal rekonstrukcijo v Zmaju ter tudi zaradi kasnejše zagnanosti in dobrih rezultatov dela bil 1972 ponovno pohvaljen.

Ves čas je na svojih delovnih mestih energično reševal probleme in mnogo zaslug pripada prav njemu, da se je Zmaj obdržal na nivoju do zadnje rekonstrukcije l. 1967.

Prejel je medaljo dela.

MIHAEL KAMNIKAR, delovodja depol. paste je v tovarni Zmaj zaposlen od l. 1960 in sicer v obratu Seni vid pri Stični.

Vzoren in prizadeven delavec je zanesljiv pri izvajanju nalog na zahtevnem delovnem mestu, kjer se ustvarjajo pogoji za kvaliteto naših izdelkov. Prav tako je prizadeven izvajal nalog pri osvajanju predelave manganove rude v MnO₂. S to dejavnostjo je danes tovarna namreč šesta na svetu. Med sodelavci je priznan pobudnik za napredek in razvoj podjetja, zato je bil večkrat izvoljen v organe upravljanja ter za dosežene uspehe nagrajen ob prazniku podjetja v l. 1973.

Prejel je red dela s srebrnim vencem.

VIKTOR ŠTRN, strojnik, zaposlen v Zmaju od l. 1963. Je vzoren delavec, precizen pri delu ter sposoben izvajati najzahtevnejša dela, kar je posledica njegove vztrajnosti in osebnega interesa pri izpolnjevanju znanja. Zato so mu bila zaupana dela kot so prevzem strojev v inozemstvu in njihova montaža v l. 1964 ob rekonstrukciji tehnologije, v zadnjem času pa montaža modernih strojev brez angleških monterjev, s čimer je podjetju prihranil devize. Za svoje delo in nesebično pomoč pri nezgodu ga je podjetje že dvakrat nagradilo ob prazniku podjetja in sicer v letu 1969 in v l. 1972.

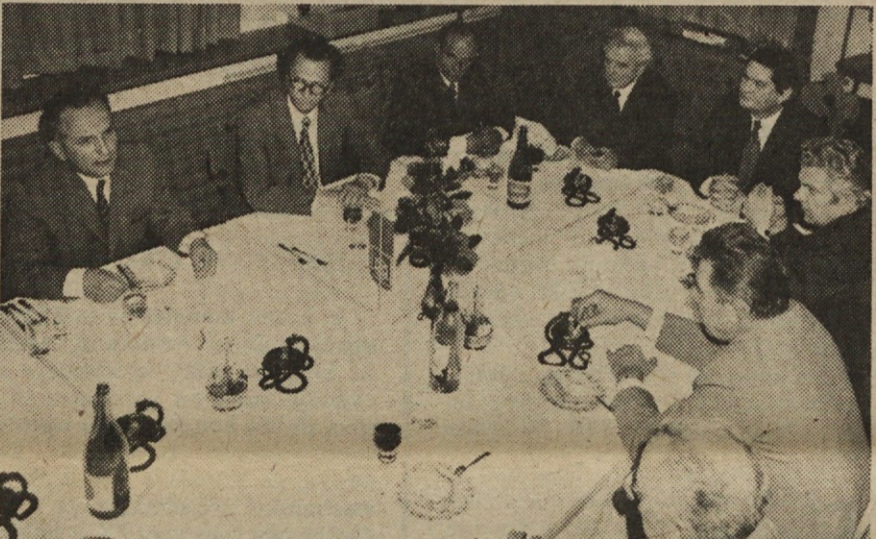
(Nadaljevanje na 3. strani)

Šestdeset let Rudija Jančarja

24. maja je eden izmed štirih „očetov“ elektronske industrije Slovenije Rudi Jančar praznoval svojo 60-letnico v krogu najožjih sodelavcev.

Slovesnosti v prostorih Telekomunikacij na Laborah so prisostvovali rektor ljubljanske univerze prof. dr. ing. Mirjan Gruden, generalni direktor

letih predstavlja njen razvoj največjo stopnjo rasti. Poudaril je, da ob proučevanju faktorjev, ki so vplivali na razvoj elektroindustrije in še posebej

V krogu najožjih sodelavcev je praznoval 24. maja svojo 60-letnico RUDI JANČAR, eden od ustanoviteljev slovenske elektroindustrije in elektronike. Med slovesnostjo mu je predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar izročil šopek vrtnic in darilo, tov. Jančar pa se je vsem prisotnim zahvalil za tople sprejem sprejem. Kaj več bomo o R. Jančarju še napisali.

Jože Hujs, predsednik skupščine ZP Iskra Vladimir Logar, glavni direktor Iskra Commerce Anton Stipančič, direktor Iskrinega razvojnega inštituta Erik Vrenko in drugi gostje.

Po slavnostnem kosilu je Vladimir Logar primerjal deleže elektroindustrije v l. 1922 (ko je ta zavzemala v slovenskem gospodarstvu komaj 16. mesto) s stanjem v letošnjem letu. Prvo mesto ima sedaj kovinska, elektroindustrija, pa 2. in 3. mesto. V 22

elektronike, ni mogoče prezreti imena Rudija Jančarja.

Priznanje za vloženo delo je izrekel Rudiju Jančarju tudi Jože Hujs.

V zahvalnem govoru se je nato Rudi Jančar spomnil dni, ko je v svoje delo vlagal veliko osebne volje, motivov in samoodpovedi; le tako je lahko teklo nemoteno delo v popolnoma nenormalnih okoliščinah. Njega in sodelavce je pri tem vzpodbujal pokojni Boris Kidrič. Po mnenju Rudija Jančarja se moramo tudi danes usmeriti v koordinacijo vseh razpoložljivih možnosti. Tehnološki razvoj je zelo pospešen in moramo ga znati predvidevati ter na vseh področjih vložiti ves možen napor v njegovo pospeševanje. Da bo to možno, bo treba bolj kot doslej finančno prispevati k ustrezni kadrovski zasedbi z ustreznim nagrajevanjem.

Ob koncu je Vladimir Logar izročil slavljenju šopek vrtnic in darilo, Rudi Jančar pa se je vsem prisrčno zahvalil za tople sprejem in pozornost.

V.B.R.

Marjan Kralj

Pogodbo o razvojnem sodelovanju sta podpisala direktorja Milan Slemnik za Zmaj (na sliki na levi) in Milan Osredkar za inštitut Jožef Stefan.

Razvojno sodelovanje

(Nadaljevanje s prve strani)

Minuli teden sta direktorja Milan Slemnik za tovarno Zmaj in Milan Osredkar za inštitut Jožef Stefan podpisala pogodbo o dolgoročnem razvojnem sodelovanju. Pogodba temelji na dveh osnovnih nalogah. V prvi naj bi raziskovali nove vrste baterij in zlasti možnosti uporabe novih aktivnih elementov za serijsko proizvodnjo baterij. Tako naj bi nadomestili zelo drag cink z mnogo cenejšim aluminijem. Strokovnjaki trde, da so teoretično že rešili ta problem, kaj več pa seveda iz razumljivega razloga poslovne skrivnosti in prijave patenta niso povedali.

Druga naloga zadeva raziskave osnovnih surovin zlasti manganove rude. To rudo sedaj uvažamo in trošimo zanjo dragocene devize. Obstoječa realna možnost za pridobivanje manganovega oksida iz domače odpadne rude. S tem bi dosegli ogromne prihranke in seveda tudi neodvisnost od uvoza. In še eno možnost so nakazali strokovnjaki inštituta: možnost regeneracije že izrabljenih baterij.

Predlog

SAMOUUPRAVNEGA

SPORAZUMA

o združevanju dela in sredstev

Na podlagi 34. in 38. člena ustave SFRJ ter 36. in 40. člena ustave SRS, ter na podlagi 51. in 52. člena Zakona o konstituiranju organizacij združenega dela in o njihovem vpisu v sodni register smo se delavci v temeljnih organizacijah združenega dela, združeni v delovnih organizacijah in delavci, združeni v delovnih organizacijah, v katerih sestavi ni temeljnih organizacij združenega dela,

1. ISKRA — Industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehanko, Kranj
 2. ISKRA — Industrija elementov in zabavne elektronike, Ljubljana
 3. ISKRA — Industrija EMO, Celje
 4. ISKRA — Tovarna antenskih naprav, Vrhnika
 5. ISKRA — Tovarna električnih aparatov, Ljubljana
 6. ISKRA — Tovarna avtoelektričnih izdelkov, Nova Gorica
 7. ISKRA — Tovarna baterij Zmaj, Ljubljana
 8. ISKRA — Tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki
 9. ISKRA — Tovarna elektronskih instrumentov, Horjul
 10. ISKRA — Tovarna gospodinjskih aparatov, Škofja Loka
 11. ISKRA — Tovarna industrijske opreme, Lesce
 12. ISKRA — Tovarna električnih merilnih instrumentov, Otoče
 13. ISKRA — Tovarna kondenzatorjev, Semič
 14. ISKRA — Tovarna elektronskih naprav, Ljubljana
 15. ISKRA — Tovarna orodij, Ljubljana
 16. ISKRA — Tovarna polprevodnikov, Trbovlje
 17. ISKRA — Tovarna radijskih sprejemnikov, Sežana
 18. ISKRA — Tovarna usmerniških naprav, Novo mesto
 19. ISKRA — Commerce, Ljubljana
 20. ISKRA — Raziskovalni inštitut Ljubljana
 21. ISKRA — Center za avtomatsko obdelavo podatkov, Ljubljana
- vse v sestavu sestavljene organizacije združenega dela ISKRA — združeno podjetje, Kranj z o. sub. o.,
1. GORENJE — tovarna gospodinske opreme n. sol. o. Velenje
 2. GORENJE—SEVER, fabrika električnih mašina i agregata p.o. Subotica
 3. GORENJE—MUTA, tovarna poljedelskega orodja, kmetijskih strojev in livarskih izdelkov p.p. Muta
 4. GORENJE—LESNA, lesna industrija, p.o. Šoštanj
 5. GORENJE—FECRO, tovarna kovinskih izdelkov, p.o. Slovenj Gradec
 6. GORENJE—ELRAD, tovarna elektronike, elektromehanike, anten in kablov, p. o. Gornja Radgona
- vse v sestavu sestavljene organizacije združenega dela GORENJE, združena industrijska podjetja o. sub. o. Velenje odločili, da sklenemo

SAMOUUPRAVNI SPORAZUM

o združevanju dela in sredstev

1. Delavci temeljnih organizacij združenega dela, združeni v delovnih organizacijah GORENJA združenih industrijskih podjetij o.sub.o., Velenje in v

delovnih organizacijah ISKRE – združenega podjetja Kranj z o.sub.o. (v nadaljnjem besedilu: podpisnice sporazuma) ugotavljamo, da je za nadaljnji gospodarski in samoupravni razvoj potrebno krečiti medsebojno sodelovanje, zagotoviti večje samoupravne usklajevanje razvojnih interesov v skupni organizaciji, ter združevati delo in sredstva.

Svojo odločitev o združitvi v sestavljeno organizacijo združenega dela (v nadaljnjem besedilu: SOZD) podpisnice opiramo na analizo gospodarskega položaja in razvitosti samoupravnih odnosov v organizacijah združenega dela ter na naslednje cilje združevanja:

- skupno oblikovati in krečiti samoupravno sporazumevanje o razvinih in proizvodnih programih;

- usklajevati poslovno politiko podpisnic in združenih podjetij in zagotoviti usklajeno delovanje na domačem in tujem tržišču;

- smotrno združevati delo in znanje ter tako ustvariti podlago za večji uspeh skupnega razvojno-raziskovalnega dela ter za vključevanje dosežkov tega dela v proizvodnjo;

- zagotoviti še bolj gospodarno koriščenje družbenih sredstev ter uresničevanje skupnih in širših družbenih interesov pri tem;

- nadalje razvijati SOZD in celoten poslovni sistem, da bomo poleg že spoznanih ciljev uspešno uresničevali tudi druge skupne interese in s tem omogočali hitrejšo gospodarsko rast vseh združenih organizacij združenega dela, ter z nadaljnjim združevanjem dela in sredstev, s krepitvijo medsebojnega zaupanja, vzajemnosti in socialistične solidarnosti razvijali in utrjevali gospodarski položaj svojih organizacij, s tem pa tudi socialno varnost in samoupravni družbeno-ekonomski položaj delavcev v združenem delu.

2. Za uresničevanje ciljev združevanja se podpisnice sporazuma združujejo v sestavljeno organizacijo združenega dela.

Sestavljena organizacija združenega dela je pravna oseba, v okviru s tem sporazumom določenih pravic.

Podpisnice sporazuma prevzemamo za obveznosti sestavljene organizacije združenega dela omejeno subsidiarno odgo-

vornost, s tem, da prevzemamo subsidiarno odgovornost za tiste obveznosti sestavljene organizacije združenega dela, ki bodo temeljile na naši predhodni soglasni odločitvi in v višini, ki jo bomo določili kot sestavni del posamezne odločitve.

Za druge obveznosti SOZD prevzemamo podpisnice odgovornost največ do višine 10.000 din za vsako TOZD podpisnico.

3. Firma SOZD je: Združena podjetja elektrokovinske industrije o. sub. o. Ljubljana.

Sedež SOZD je v Ljubljani,

4. V SOZD bomo podpisnice opravljale dejavnosti v okviru svojega poslovnega predmeta.

Zaradi uresničevanja skupnih ciljev, določenih s tem sporazumom in zaradi smotrne delitve dela smo podpisnice sporazumne skupno v SOZD opravljati naslednje dejavnosti in naloge:

a) Na področju programiranja in načrtovanja razvoja:

- naloge, ki zadevajo usklajevanje razvojno programske politike vseh podpisnic združenih v SOZD;

- naloge, ki zadevajo sporazumno usmerjanje investicij v dogovorjene programe;

b) Na področju ekonomike in financ:

- dejavnosti, ki zadevajo usklajevanje finančne politike;

- skupno financiranje sporazumno dogovorjenih poslovnih aktivnosti;

- dejavnosti, ki zadevajo usklajevanje nastopa na finančnih trgih;

- druge dejavnosti in naloge, ki bodo omogočale optimalnejšo cirkulacijo družbenih sredstev ob soglasnih odločitvah vseh podpisnic;

c) Na področju tržišča in tržnih raziskav:

- naloge, ki bodo krepile sodelovanje pri raziskovanju tržišča in omogočale postopno usklajevanje oziroma združevanje dogovorjenih tržniških dejavnosti;

- naloge, ki zadevajo usklajevanje nabavne in prodajne politike;

- pripravljanje in predlaganje dolgoročnih pogodb ali samoupravnih sporazumov o oskrbovanju podpisnic z glavnimi surovinami in energijo;

- spodbujanje in usmerjanje dolgoro-

nih kooperacijskih odnosov podpisnic;

- opravljanje komercialnih poslov po naročilu in po pooblastilu ter za račun posamezne podpisnice;

d) Na področju organizacije dela in upravljanja:

- dejavnosti, ki zadevajo razvoj organizacije velikega sistema;

- dejavnosti, ki zadevajo usmerjanje razvoja organizacije dela in upravljanja v SOZD;

- pomoč pri razvijanju enotnega samoupravnega poslovno-informacijskega sistema v SOZD;

- druge dejavnosti, ki bodo omogočale skladen razvoj organizacije ob razširjanju tega sporazuma glede združevanja dela in sredstev.

V okviru in obsegu s tem sporazumom določenih skupnih dejavnosti, lahko SOZD sklepa vse pogodbe, ki izhajajo iz skupnega poslovanja.

5. Nosilci združevanja dela in sredstev smo delavci organizirani v TOZD, ki se preko svojih delovnih organizacij v sestavi obeh ZP združujemo v sestavljeno organizacijo združenega dela.

Pri združevanju dela in sredstev za doseganje ciljev združevanja v SOZD bomo podpisnice težile smotno razvijati organizacijo dela in poslovanja na enotnih in sporazumno določenih izhodiščih in v procesu, v katerem bo vsaka sprememba zagotavljala večjo poslovno uspešnost.

6. SOZD ima naslednje organe:

1. Delavski svet

2. Odbor delavske kontrole

3. Kolegijske izvršilne organe:

Odbor za programiranje razvoja

Odbor za gospodarsko načrtovanje

Odbor za tržišтво

4. Kolegijski poslovodni organ:

Poslovodni odbor.

7. Organ upravljanja SOZD je delavski svet. Sestavljajo ga delegati vseh TOZD in 1 delegat delovne skupnosti skupnih služb SOZD.

V delavski svet SOZD imajo delavci vsake TOZD pravico in dolžnost neposredno voliti svojega delegata.

Delovne organizacije, ki v času sprejema tega samoupravnega sporazuma še nimajo organiziranih TOZD, izvolijo v delavski svet SOZD takšno število dele-

gatov, ki ustreza predvidenemu številu TOZD.

Ob sprejetju tega samoupravnega sporazuma se delavci teh delovnih organizacij v skladu z ustavo in zakonom odločijo, da bodo organizirali TOZD in o predvidenem številu TOZD. Delegati v delavski svet se volijo za dobo 2 let.

8. Delavski svet ima naslednje pristojnosti:

- obravnava, daje mnenja in sprejema skupna stališča o programih razvoja po skupinah proizvodov in predlaganih odločitvah o tem, kdo in kdaj naj bi te programe razvijal in proizvajal;

- usmerja razvojne programe, gospodarske načrte in investicijske projekte ter po potrebi določa ukrepe za usklajevanje in izvajanje sprejetih programov, načrtov in projektov;

- sprejema stališča o investicijah v dogovorjene programe;

- usklajuje poslovno politiko in določa ukrepe za njeno izvajanje;

- sprejema smernice za načrtovanje in presoja skladnost gospodarskih načrtov z dogovorjeno poslovno politiko;

- potrjuje programe dela odborov;

- določa predloge statuta in drugih samoupravnih sporazumov SOZD ter sprejema druge splošne akte, vse v okviru določil tega sporazuma;

- sprejema organizacijsko strukturo strokovnih služb SOZD, sklepa samoupravni sporazum o urejanju razmerij z delovno skupnostjo in sprejema letni načrt za fiananciranje skupnih služb.

- voli, imenuje in razrešuje člane izvršilnih in poslovodnega organa;

- spremlja in ocenjuje delo obeh združenih podjetij, oziroma podpisnic ter predlaga ukrepe za uresničevanje ciljev združevanja;

- obravnava poročila, mnenja in stališča Odbora delavske kontrole, kolegijskih izvršilnih in poslovodnega organa;

- sprejema ukrepe za zagotovitev delavcev o skupnem poslovanju v SOZD;

- obravnava predloge podpisnic in ugotavlja skladnost njihovih predlogov in odločitev s cilji tega samoupravnega sporazuma;

- kontrolira izvajanje svojih sklepov in stališč, in sprejema ustrezne ukrepe za njihovo izvršitev;

— opravlja druge naloge v skladu s svojimi pooblastili.

9. Delavski svet odloča s soglasjem vseh delegatov o zadevah iz alinej 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. prejšnje točke in o vseh drugih zadevah, ki se nanašajo na uresničevanje neodtujljivih pravic delavcev v TOZD.

O ostalih zadevah odloča delavski svet z 2/3 večino glasov navzočih delegatov podpisnic iz sestava vsakega združenega podjetja.

Delavski svet je sklepčen, kadar odloča o zadevah, pri katerih je potrebna soglasna odločitev, če so navzoči vsi delegati, kadar pa odloča o zadevah, pri katerih je potrebna 2/3 večina, če je navzočih 2/3 delegatov podpisnic iz sestava vsakega združenega podjetja.

10. Delegat v delavskem svetu je dolžan delati in zavzemati stališča v skladu s smernicami delavcev in delavskega sveta temeljne organizacije združenega dela, v kateri je bil izvoljen. Če delajo po smernicah delavskega sveta podpisnic ali delavskega sveta združenega podjetja Gorenje oz. združenega podjetja Iskra, morajo biti smernice usklajene z odločitvami delavcev ali delavskega sveta vseh temeljnih organizacij združenega dela.

Delegat v delavskem svetu sestavljene organizacije združenega dela je osebno in materialno odgovoren za sklepe, s katerimi je kljub opozorilu soglašal mimo smernic iz prvega odstavka te točke in pooblastil organa, katerega član je. Odgovornost delegata ugotavlja delavski svet podpisnic v soglasju z delavskim svetom združenega podjetja Gorenje oz. združenega podjetja Iskra, o ukrepih zoper delegata pa odločajo delavci v temeljni organizaciji združenega dela, ki jih zastopa. Podrobnejša določila glede odgovornosti delegatov, zlasti pa razlogi za njihov predčasni odpoklic se določijo s statutom sestavljene organizacije združenega dela.

11. Kolegijski izvršilni organi so izvršilni organi delavskega sveta. Člane kolegijskih izvršilnih organov izvoli delavski svet za dobo 2 let.

Kolegijski izvršilni organi proučujejo in predlagajo konkretne rešitve v okviru združevanja dela in sredstev ter ciljev združevanja po tem sporazumu, sprejemajo izvršilne odločitve v okviru odlo-

čitev delavskega sveta in odločitve, ki jim jih v izvršitev naloži delavski svet.

Vsak kolegijski izvršilni organ šteje 6 članov. Podpisnice so sporazumne, da se kandidatna lista za člane kolegijskih izvršilnih organov sestavi tako, da bodo v sestavu teh organov enakopravno zastopani delavci obeh združenih podjetij.

12. Kolegijski izvršilni organi opravljajo naslednje naloge:

a) Odbor za programiranje razvoja

— usmerja in obravnava programe za delo strokovnih služb sestavljene organizacije združenega dela s področja programiranja razvoja;

— ocenjuje posamezne osnutke načrtov in programov podpisnic; razpravlja o dinamiki in ocenjuje uspešnost izvajanja razvojnih programov ter predlaga ustrezne ukrepe;

— usmerja izmenjavo medsebojnih izkušenj pri uvajanju tehnično-tehnoških rešitev;

— sodeluje pri svojem delu z organi podpisnic, ki so odgovorni za razvoj in program.

b) Odbor za gospodarsko načrtovanje

— predlaga smernice in postavlja osnovna razmerja za gospodarsko načrtovanje;

— usklajuje in daje priporočila podpisnicam, če predvideni načrti niso usklajeni s smernicami;

— daje mnenje o programih naložb in pogojih njihovega financiranja;

— usmerja in obravnava programe za delo strokovnih služb, sestavljene organizacije združenega dela s področja gospodarskega načrtovanja;

— predlaga dinamiko angažiranja odobrenih sredstev za realizacijo razvojnih programov;

— spremlja gibanje in stanje sredstev podpisnic in predlaga ukrepe za zagotavljanje finančnih sredstev podpisnic in njihovih združenih podjetij za usklajen in skupen nastop;

— obravnava druga vprašanja gospodarjenja, ki so skupnega pomena za podpisnice.

c) Odbor za dejavnost trženja

— usklajuje delovanje obeh združenih podjetij na področju trženja;

— predlaga smernice za razvijanje proizvodov in asortimana;

- usklajuje načrte dejavnosti trženja (prodaje, propagande, pospeševanja, raziskave tržišča itd.);
- usklajuje nastop na prodajnih in nabavnih trgih;
- usklajuje sistem distribucije in prodaje;
- usklajuje predprodajni in prodajni servis;
- predlaga konkretne operativne rešitve in usklajevanje služb, posegov in načrtov na področju tržišča;
- predlaga ustanavljanje skupne prodajne mreže doma in v tujini.

13. Odbor delavske kontrole je poseben organ delavske kontrole v SOZD.

Odbor delavske kontrole ima 6 članov. Podpisnice so sporazumne, da v odbor delavske kontrole neposredno volijo v okviru svojih združenih podjetij po tri delavce za dobo dveh let.

Druga vprašanja, ki zadevajo ustanovitve in delovanja odbora delavske kontrole, se uredijo v statutu SOZD.

14. Kolegijski poslovodni organ je Poslovodni odbor. Odbor ima 11 članov. Devet članov imenuje delavski svet SOZD za dobo štirih let, po položaju pa sta člana odbora tudi generalna direktorja obeh združenih podjetij. Člani odbora so lahko po izteku tega časa ponovno imenovani v ta organ.

Predsednika Poslovodnega odbora imenuje delavski svet posebej za dobo enega leta. Predsednika odbora lahko delavski svet ponovno imenuje. Predsednik Poslovodnega odbora se imenuje na podlagi javnega razpisa.

Člani poslovodnega odbora se imenujejo izmed delavcev podpisnic, pri čemer se sestavi kandidatska lista tako, da so v enakem številu zastopani kandidati podpisnic v sestavi posameznega združenega podjetja.

15. Poslovodni odbor vodi poslovanje SOZD, ter izvršuje sklepe delavskega sveta in njegovih izvršilnih organov, vse v okviru določil tega sporazuma.

Odbor je pri svojem delu samostojen. Odločitve sprejema na sejah z večino glasov vseh svojih članov. Za svoje delo je odgovoren delavcem in delavskemu svetu SOZD.

16. Predsednik Poslovodnega odbora predstavlja SOZD. Predsednik Poslo-

vodnega odbora zastopa SOZD in zanj podpisuje:

- poslovne pogodbe na temelju predhodnega sklepa Poslovodnega odbora;
- druge pogodbe, na podlagi predhodnega pooblastila podpisnic ali združenega podjetja podpisnic;
- akte v zvezi z ustanavljanjem raznih organizacij združenega dela, če je ustanovitelj SOZD; samoupravne sporazume, h katerim pristopa SOZD kot celota; pogodbo med v SOZD združenimi podpisnicami in delovno skupnostjo SOZD; pogodbe o članstvu SOZD v širše asociacije – vse na podlagi predhodnega sklepa delavskega sveta SOZD;

– akte na osnovi zakonitih predpisov. Predsednik Poslovodnega odbora proučuje in daje odboru svoje predloge ukrepov za doseganje skupnih ciljev podpisnic, v okviru sprejetih odločitev samostojno daje navodila za izvajanje operativnih nalog s področja zadev, ki so cilj združevanja, organizira in vodi delo skupnih strokovnih služb SOZD in opravlja druge naloge, za katere ga odbor pooblasti.

Predsednik Poslovodnega odbora je za zakonitost dela in za izpolnjevanje z zakonom predpisanih obveznosti SOZD odgovoren tudi družbeni skupnosti.

Predsednik Poslovodnega odbora ima pravico in dolžnost v skladu z zakonom zadržati izvršitev aktov delavskega sveta in drugih organov SOZD, če meni, da so v nasprotju z zakonom in o tem obvesti pristojni organ družbenopolitične skupnosti.

17. Podpisnice so sporazumne, da se v SOZD organizirajo skupne strokovne službe za opravljanje del, ki so potrebna za uspešno izvrševanje nalog organov sestavljene organizacije združenega dela.

Strokovne službe SOZD morajo pri izvažanju svojih nalog:

- sodelovati z ustreznimi službami obeh združenih podjetij;
- izvrševati zadolžitve Poslovodnega odbora in njegovega predsednika;
- analizirati problematiko ustreznega področja in oblikovati ustrezne strokovno utemeljene predloge za razreševanje odprtih vprašanj v okviru ciljev združevanja podpisnic;

– zagotoviti pravočasno opravljanje administrativno-tehničnih poslov za samoupravne in poslovodne organe SOZD.

Skupne službe SOZD so delovna skupnost. Svoje samoupravne pravice urejajo delavci skupnih služb na zboru delovne skupnosti.

Delovna skupnost ima na področju upravljanja zlasti naslednje pristojnosti:

– sprejemajo predlog letnega načrta svojih dohodkov in izdatkov;

– odločajo o porabi sredstev svojih skladov in sprejemajo zaključni račun;

– urejajo medsebojna razmerja za vsa delovna mesta, razen za člane poslovnih organov;

– sklepajo samoupravne sporazume in sprejemajo samoupravne splošne akte;

– odločajo o delitvi osebnih dohodkov;

– volijo svojega delegata v delavski svet SOZD.

Pravice in obveznosti delovne skupnosti skupnih služb se podrobneje določijo s posebnim samoupravnim sporazumom.

18. Podpisnice so sporazumne, da bodo skupno financirale opravljanje nalog, ki jih bodo skupni organi z letnim načrtom poverili skupnim službam SOZD. Do sklenitve posebnega samoupravnega sporazuma iz zadnjega odstavka 17. točke bodo podpisnice financirale dejavnost skupnih strokovnih služb v enakih zneskih za vsako TOZD podpisnico, ki se določijo s finančnim načrtom.

Predsednik Poslovnega odbora je navedenajalec za trošenje sredstev iz 1. odstavka te točke. Predsednik je pooblaščen, da v okviru finančnega načrta skupnih strokovnih služb ali po posebnem sklepu naroča storitve ali sklepe pogodbe za storitve zunanjih sodelavcev v okviru nalog, določenih s samoupravnim sporazumom.

19. Podpisnice bodo skušale vse spore iz tega sporazuma reševati sporazumno. V primeru, da ne bi dosegle sporazuma, bodo spore predložile arbitraži.

Arbitraža šteje 9 članov. Če so v sporu podpisnice članice različnih združenih podjetij, imenujeta delavska sveta združenih podjetij v arbitražo vsak po 2 člana, 2 člana pa delavska sveta podpisnice, ki so

v sporu. Če so v sporu podpisnice, ki so članice v istem združenem podjetju imenujeta delavska sveta podpisnice, ki so v sporu, vsak po 4 člane arbitraže. V obeh primerih imenovani člani sporazumno izbere predsednika arbitraže.

20. SOZD je odprta organizacija. V SOZD lahko pridružijo tudi druge organizacije združenega dela, ki imajo sorodno programsko usmeritev, pod pogojem, da sprejmejo in podpišejo ta sporazum ali dopolnjen in spremenjen sporazum ob soglasni odločitvi vseh podpisnic v skladu z zakonom.

21. Podpisnica sporazuma lahko izstopi iz sestava TOZD pod pogojem, da s tem ne krši temeljne interese delavcev drugih podpisnic.

Svoj sklep o izstopu iz sestava TOZD mora podpisnica sporočiti vsem drugim podpisnicam v 15 dneh po dnevu, ko je bil sprejet.

V roku 2 mesecev, od dneva sprehena tega sporočila podajo vse podpisnice pismeno izjavo o posledicah iz 1. odstavka te točke. V roku 3 mesecev delavski svet SOZD ugotovi, ali so podani pogoji za izstop podpisnice.

Vsaka izmed podpisnic ima pravico, če meni, da so z izstopom kršene njene pravice iz prejšnjega odstavka, sprožiti spor pred pristojnim gospodarskim sodiščem.

22. Druženopolitične organizacije delujejo v SOZD samostojno, skladno s svojimi delovnimi programi in statuti.

Organi SOZD so dolžni zagotavljati pogoje za učinkovito delovanje druženopolitičnih organizacij.

Samoupravni organi obveščajo vodstva druženopolitičnih organizacij o svojih sejah ter jim z dostavo gradiva in vabil omogočajo sodelovanje pri oblikovanju in izvajanju sklepov.

Predlog za predsednika delavskega sveta, predsednike kolegijskih izvršilnih organov ter za člane Poslovnega odbora, se odločijo ob sodelovanju vseh druženopolitičnih organizacij v SOZD.

23. Ta sporazum o združevanju SOZD je sklenjen, ko večina od skupnega števila delavcev vsake temeljne organizacije v sestavi delovne organizacije, ki se združuje, sprejme sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma in ko podpišejo ta

sporazum pooblašчени delavci vseh podpisnic.

Ta sporazum se sklepa za nedoločen čas.

Spremembe in dopolnitve tega sporazuma se sprejemajo na način, kot velja za njegovo sklepanje.

24. Podpisnice ugotavljajo, da je oblika združevanja v SOZD ob sočasnem združevanju v ZP Iskra in ZP Gorenje odraz postopnosti združevanja dela in sredstev ter pri določanju ciljev združevanja.

Podpisnice so soglasne, da bodo v prihodnjem sodelovanju vsestransko krepile medsebojno zaupanje, vzajemnost in solidarnost med vsemi delavci in organizacijami združenega dela ter tako ustvarjale pogoje za utrjevanje in razširjanje medsebojnih vezi.

Posebej pa bodo podpisnice proučile ekonomske, organizacijske, tehnično-tehnološke in druge posledice, ki bodo nastopile ob organizacijskem zlitju vseh podpisnic v enotni družbeno ekonomski ter organizacijsko zasnovani integracijski sistem. Podpisnice bodo poverile to nalogo posebni strokovni skupini v sestavi, ki jo bo določil poslovodni odbor SOZD.

25. V procesu izvajanja sporazuma, zlasti še pri usklajevanju proizvodnih programov prevzemamo podpisnice medsebojno obveznost, da bo vsakemu

delavcu, katerega delovno mesto bo zaradi izvajanja tega sporazuma ukinjeno, zagotovljena pravica do dela in druge pravice, najmanj v obsegu kot jih je imel v svoji organizaciji združenega dela.

26. Volitve v delavski svet in izvolitev kolegijskih izvršilnih organov morajo biti izvedene najkasneje v 30 dneh, po veljavnosti tega sporazuma.

Do imenovanja članov Poslovodnega odbora opravlja naloge tega organa individualni poslovodni organ, ki mora biti imenovan v 60 dneh po veljavnosti tega sporazuma. Samoupravni sporazum o razmerjih z delovno skupnostjo mora biti sprejet v 60 dneh po sprejetju tega sporazuma.

Združevanje sredstev v skupni poslovni sklad iz 2. točke bomo podpisnice uredile s posebnim samoupravnim sporazumom.

27. Ta sporazum začne veljati, ko ga podpišeta po 2 pooblaščenca delavca vsake podpisnice – delovne organizacije v imenu TOZD v njihovi sestavi. Sporazum sopodpišeta tudi po dva delavca, ki ju pooblašata delavska sveta združenih podjetij.

28. Ta sporazum je sestavljen v 31 izvodih, od katerih ima vsak veljavnost izvirnika.

V Velenju, dne

Utemeljitev združevanja

Razvoj Jugoslavije narekuje konsolidacijo dosedanjih dosežkov, premagovanje mnogih ekonomskih in socialnih problemov nadaljnega razvoja in hitrejše razvijanje proizvodnih sil. Pri tem je potrebno upoštevati naš samoupravni sistem in enotnost delavskega razreda ter enotnost tržišča in položaj Jugoslavije v sodobnem svetu. Brez koncentracije in povezovanja posamičnih in skupnih interesov bi bilo doseganje le-teh nepopolno in bi pomenilo razsipanje družbenega dela in neracionalno gospodarjenje.

Znanost in tehnični razvoj so postali odločilni faktor materialnega in družbenega napredka, katerega vloga se v razvoju proizvodnih sil povečuje. Ta tendenca predstavlja splošno karakteristiko sodobnega razvoja gospodarstva z daljnosežnimi posledicami v mednarodni delitvi dela in položaju posameznih nacionalnih gospodarstev na svetovnem trgu. Da bi se naše

gospodarstvo uspešno razvijalo, mora v polni meri upoštevati sodobni znanstveno-tehnološki napredek in ustvarjati optimalne pogoje za opredmetenje teh rezultatov v razvoju lastnih proizvodnih sil.

Osnovni cilji naše samoupravne socialistične družbe so predvsem afirmacija človeka in vsestranski razvoj njegove osebnosti, obvladovanje pogojev in rezultatov dela na temelju poglobljanja samoupravljanja ter širjenja materialne osnove življenja in dela. Ti cilji bi se zagotovili z nemotenim in hitrim gospodarskim razvojem, porastom zaposlenosti, porastom obsega in strukture proizvodnje za pokrivanje rastočih materialnih potreb prebivalstva ter z ustrežnejšim vrednotenjem znanstvenih, kulturnih, izobraževalnih in drugih potreb.

Tudi v bodočem razvoju bo industrija prav gotovo imela vlogo enega osnovnih faktorjev dinamike celotnega razvoja. Pri tem pa naj bi z

načrtovanjem usklajenega razvoja industrije, načrtno izgradnjo kapacitet, smotno alokacijo družbenih sredstev bilo mogoče doseči kvalitativne premike v gospodarjenju in proizvodnosti družbenega dela, s čimer bi zagotovili večji družbeni proizvod in omogočili višji standard.

Srednjeročni program razvoja Jugoslavije predvideva tudi hitro rast kovinske in elektroindustrije, katerih značilnosti so hitre tehnično tehnološke spremembe in možnosti takojšnje uporabe znanstvenih dosežkov. To pa zahteva čim boljše samoupravno in poslovno organiziranost in sposobnost prilagajanja, kar je že bilo doslej prisotno v Gorenju in tudi v Iskri.

Gorenje in Iskra bosta svojo samoupravno organiziranost in poslovno učinkovitost lahko izboljševala z usklajenim delovanjem.

Organizacijska predstavitev

Združeno podjetje Iskra sestavlja 56 temeljnih organizacij združenega dela, združenih v 21 delovnih organizacijah. Od skupno 21 delovnih organizacij je 18 delovnih organizacij proizvodnih, 3 organizacije, in sicer Iskra Commerce, Raziskovalni inštitut in Center za avtomatsko obdelavo podatkov pa so delovne organizacije skupnega pomena.

Vsaka temeljna organizacija združenega dela je subjekt z vsemi pravicami in obveznostmi, vsaka razpolaga s svojimi sredstvi, vsaka ima razvit del poslovnih funkcij, vsaka izvaja in razvija program, ki je sestavni del programske usmeritve združenega podjetja.

Nastopanje na blagovnem in finančnem trgu je omogočeno vsaki organizaciji združenega dela z omejitvijo, da je poslovanje na zunanjem trgu obvezno preko Iskre Commerce, da se s tem zagotovi enotnost nastopa na tem trgu. Medsebojni odnosi med proizvodnimi organizacijami in organizacijami skupnega pomena so urejeni s sporazumi in pogodbami. Osnovno izhodišče je, da je vsaka proizvodna organizacija nbsilec določenega proizvodnega programa in vsaka organizacija skupnega pomena specializirana za opravljanje določenih funkcij (komercialna, razvojna, obdelava podatkov itd.).

Združevanje sredstev je urejeno s samoupravnim sporazumom in letnimi gospodarskimi načrti za dogovorjene skupne sklade. Združevanje sredstev za skupne naložbe je predmet vsakokratnega posebnega samoupravnega dogovora.

Taka organizacija Iskre je rezultat spoznanj, nastalih v procesu graditve združenega podjetja Iskra, njenega dosedanjega poslovanja in medsebojnih odnosov, in je ta organizacijski sistem v osnovi vgrajen v samoupravni sporazum o združevanju v združeno podjetje Iskra. Rezultati se kažejo v ugodnih poslovnih uspehih, v prosperiteti organizacij združenega dela

Iskre, v tržni in programski ekspanziji ter v eno večjem uveljavljanju medsebojnih samoupravnih odnosov pri kreiranju poslovne politike, programske usmeritve, obvladovanja tržišča doma in v tujini ter skupnega prevzemanja rizika in participacije pri ustvarjenem dohodku na osnovi vloženega dela in sredstev.

Razvoj Iskre

S sklenitvijo samoupravnega sporazuma o združevanju v ZP Iskra se je 23.800 delavcev, organiziranih v 56 temeljnih organizacijah združenega dela, odločilo, da preko svojih 21 delovnih organizacij združijo delo in sredstva v sestavljeno organizacijo združenega dela ZP Iskra Kranj. S tem aktom je bil na novih ustavnih temeljih dokončan razvoj, ki se je pričel leta 1946 ob ustanovitvi Iskre in v kateri je bilo tedaj zaposleno 850 delavcev. Pomembno obdobje v razvoju Iskre je bilo leto 1960, ko so se združila podjetja Iskra Kranj, Telekomunikacije, IEV in TELA v novo podjetje Iskra, v katerem je bilo ob združitvi zaposlenih 7.000 delavcev.

V obdobju 1960 – 1966 se je Iskri priključila Tovarna elektromotorjev Železniki, v vseh ostalih tovarnah pa so se formirali in opremljali novi obrati – tovarne, v večini primerov izven sedeža tovarn, ki so se leta 1960 integrirale. Na ta način so bile v tem obdobju zgrajene Tovarna avtoelektričnih izdelkov Nova Gorica, Tovarna radijskih sprejemnikov Sežana, Tovarna elektronskih instrumentov Horjul, Tovarna instrumentov Otoče, Tovarna usmernikov Novo mesto, Tovarna polprevodnikov Trbovlje, Tovarna kondenzatorjev Semič, Tovarna keramičnih kondenzatorjev Žužemberk, Tovarna uporov Šentjernej. V letu 1966 je bilo v Iskri zaposlenih že 13.000 delavcev, proizvodnja pa je dosegla vrednost 570 milj. din.

V tem letu se je Iskra preoblikovala v združeno podjetje, v skupino enakopravnih in dokaj samostojnih organizacij, kar je omogočilo nadaljnjo rast in nadaljnje združevanje z Iskro še: Tovarni gospodinjskih aparatov Elra Škofja Loka, Tovarni industrijske opreme TIO Lesce, Tovarni antenskih naprav Vrhnika, Tovarni baterij Zmaj Ljubljana, Tovarni emajliranih izdelkov in kontejnerjev EMO Celje, Tovarni Vega Ljubljana, Ela Novo mesto in Trenta Bovec. V tujini pa je Iskra prevzela švicarsko tovarno električnega ročnega orodja Perles Pieterlen.

Danes v združenem podjetju Iskra združuje delo in sredstva 25.152 delavcev in bodo v letu 1974 proizvedli za ca 4.400 milijonov din ter izvozili za ca 54 milijonov dolarjev. Bruto produkt Iskre predstavlja več kot 20 % bruto produkta vse jugoslovanske elektroindustrije.

Rast celotnega dohodka, vrednosti proizvodnje in dohodka ZP

	CD	Proizvodnja	V 000 din Dohodek
1965	515.999	515.999	128.281
1966	1.048.591	632.032	262.914
1967	1.308.891	720.630	271.972
1968	1.562.313	978.177	340.387
1969	2.610.211	1.397.401	467.442
1970	2.876.914	1.789.973	619.933
1971	3.265.791	1.782.571	673.991
1972	4.389.289	2.196.069	847.317
1973	6.461.761	3.151.397	1.282.239
1974	8.554.312	4.406.245	1.764.133

Podatki za leto 1973:

1. Število zaposlenih – letno popr. 23.596, stanje dec. 23.825
2. vrednost proizvodnje
3.151.397
3. celotni dohodek
6.461.761
4. družbeni produkt (doh.+Am)
1.436.450
5. dohodek
1.282.339
6. akumulacija (AM+Dob.)
333.956
7. popr. neto OD na zap.
2.100
8. izvoz v / dol.
38.947.452

Plan za leto 1974

1. število zaposlenih 26.395
2. vrednost proizvodnje 4.406.245
3. izvoz v / dol. 53.398.640
4. celotni dohodek 8.554.312
5. dohodek 1.764.133

Iskrin proizvodni program

Glavne dejavnosti

Iskrin proizvodni program zajema naslednja področja: telekomunikacije, avtomatizacijo industrije in energetike, elektromehanske in elektronske naprave, aparate in sestavne dele, elektromehanske in elektronske izdelke za široko potrošnjo ter kovinske in kemične iz-

delke. Na posameznih področjih zajema obstoječi proizvodni program predvsem naslednje skupine in storitve:

Telekomunikacije

- avtomatske telefonske centrale (crossbar) za javne in zasebne mreže
- elektronske avtomatske telefonske centrale za javne in zasebne mreže
- napajalne naprave za telefonske centrale
- naprave za visokofrekvenčno kanalno telefonijo in telegrafijo
- usmerjene brezžične zveze
- kratkovalovne in ultrakratkovalovne mobilne in stabilne sprejemno oddajne naprave za brezžične zveze
- naprave za daljinski prenos slik oz. dokumentov
- elektrooptične naprave – laserji
- telefonski aparati in sekretarske naprave
- merilna oprema za telekomunikacije
- kabelska oz. linijska oprema za telekomunikacije
- sestavni deli za telekomunikacijske naprave in aparate (števcji telefonskih pogovorov, telefonski releji, elektronski elementi in drugi sestavni deli telekomunikacijskih naprav
- električne ure
- projektiranje, montaža in vzdrževanje telekomunikacijskih naprav
- Izvajanje inženiringov za telekomunikacijske naprave

Avtomatizacija

- signalno varnostne naprave za avtomatizacijo železniškega in cestnega prometa
- naprave in sestavni deli za avtomatsko delovanje obdelovalnih strojev in za avtomatizacijo industrijskih procesov (elektrooprema, programatorji, procesni računalniki ter hidravlični in pnevmatski elementi ter sistemi)
- naprave za varjenje
- usmerniške naprave
- požarnovarnostne naprave in varnostne naprave proti vlomu
- ozvocevalne naprave
- releji in elementi za zaščito in avtomatsko delovanje generatorjev, transformatorjev in omrežja
- releji in elementi za signalizacijo in avtomatizacijo
- naprave za daljinsko krmiljenje in meritve v energetiki
- mrežne tonske komande
- izvajanje inženiringov za promet, procesno industrijo in elektroenergetiko

Elektromehanski aparati in elementi

- elektromehanski in elektronski merilni instrumenti
- nizkonapetostni in visokonapetostni tokovni in napetostni merilni transformatorji
- merilne naprave in merilna oprema za laboratorije (npr. nastavljeni transformatorji, umerjevalne in kontrolne naprave za števec za potrebe umerjevalnic, preizkuševalnic in servisov)
- termoregulatorji in drugi merilno-regulacijski elementi
- elektronske merilne aparature za področje elektromedicine
- industrijski kontaktorji in stikala za normalne in težke delovne pogoje
- bimetalni releji
- standardne kontaktorske kombinacije
- krmilna stikala in oprema za žerjave
- enofazni in trifazni, enotarifni in dvotarifni števci električne energije
- stikalne ure in časovni števeci
- električna oprema za motorna vozila (diname, alternatorji, zaganjalniki, napetostni regulatorji, vžigalne tuljave, avtomobilске sirene, avtomobilске žarnice, elementi za odpravo radijskih motenj itd.)
- kondenzatorji za fluorescenčne svetilke in za zagon elektromotorjev
- kondenzatorji in naprave za kompenzacijo jalove energije
- mali elektromotorji za gospodinjske stroje in druge namene (univerzalni in asinhronski)
- sestavni deli za pralne stroje in stroje za pomivanje posode (npr. programska stikala, električni ventili, filtri za odpravo radijskih motenj, kondenzatorji za pomožno fazo, elektrospojni elementi)
- projektiranje, montaža in vzdrževanje opreme za žerjave in drugih električnih instalacij
- izvajanje inženiringov za elektromedicinske naprave
- optične in elektrooptične naprave
- steklopihaški izdelki.

Elektronski elementi

- polprevodniki: silicijevi in selenski (selenske plošče in stavki, šibkotočne in močnostne silicijeve diode, silicijevi stavki, varicapi)
- silicijevi monokristali in rezine
- plastni upori
- žični upori
- ogljenoplastni in žični potenciometri
- keramični kondenzatorji
- folijski kondenzatorji (polistirenski, polikarbonatni, poliesterski)
- elektrolitski kondenzatorji
- feriti
- magneti

- termistorji
- zvočniki
- galvanski členi – baterije
- drugi elementi za elektroniko

Široka potrošnja

- aparati za osebno nego (brivnik, sušilnik las, navijalec las, el. zobne krtačke, aparati za masažo, aparati za manikiranje itd.)
- aparati za pripravo živil – mehanski (mlinčki za kavo, mešalniki, centrifuge, kuhalni stroji, električni noži, aparati za brušenje nožev, aparati za drobljenje odpadkov, aparati za lupljenje krompirja, aparati za odpiranje konzerv)
- aparati za pripravo živil – termični (električni in plinski kuhalniki, električni raznji, pekači, toasterji, električne kuhalne posode, električni in plinski štedilniki, elementi za vgradnjo v kuhinje, avtomati za tople napitke)
- aparati za ventilacijo in ogrevanje prostorov (ventilatorji, vlažilniki, kaloriferji, električne in plinske peči, električni radiatorji, termoakumulacijske peči, klima naprave)
- aparati za vzdrževanje prostorov in garderobe (sesalniki, loščilniki, stevalniki, likalniki, električne krtače za čevlje in obleko, električni sušilniki perila)
- televizijski sprejemniki, stabilizatorji in antene
- radijski sprejemniki
- električni gramofoni
- električno ročno orodje za industrijo, obrt, gradbeništvo in domačo rabo (vrtalni stroji, kombi garniture, vibracijski stroji, aparati za lakiranje, brusilni stroji, električne škarje, električne ročne in stabilne žage, elektro-pnevmatska kladiva, električna spakjala itd.).

Kovinski in kemični izdelki

- emajlirana, pocinkana in aluminijasta posoda
- pomivalna korita in pomivalne omare
- kopalne kadi
- WC splakovalniki x – naprave za klimatizacijo
- kotli in avtomatika za centralno ogrevanje
- radiatorji za centralno ogrevanje
- razni odpreski
- kontejnerji za transport
- frite za emajle
- orodjarske storitve.

Tržni položaj

V kolikor razdelimo Iskrin proizvodni program v tri osnovne skupine, to je na profesionalne izdelke in naprave, elektronske in elektromehanske sestavne dele ter širokopotrošne izdelke, lahko konstatiramo naslednja dejstva:

1. Na področju profesionalnih naprav je v teku dopolnjevanje programa, ki na nekaterih področjih že predstavlja zaključeno celoto tako, da smo v stanju opremiti kompletne objekte pretežno z doma proizvedeno opremo. Na posameznih področjih (telekomunikacije, elektrooprema obdelovalnih strojev, varilna tehnika itd.) se Iskra s temi napravami uspešno vključuje tudi na zunanje trge ne samo s sestavnimi deli za te naprave, ampak tudi s kompletnimi napravami. V telekomunikacijah predstavlja proizvodnja za zunanje trge že 30 % celotne proizvodnje.

2. Področje elektromehanskih in elektronskih sestavnih delov predstavlja bazo za velik del jugoslovanske elektronske in elektro industrije ter energetike. Z vrsto tovarn ima Iskra večletne pogodbe o proizvodno-tehničnem sodelovanju, s katerim je dogovorjena trajna oblika sodelovanja in specializacije v proizvodnji. Med pomembnejše navajamo pogodbe med jugoslovansko avtomobilsko industrijo za avtoelektrične izdelke, pogodbo med elektronsko industrijo (EI, RIZ, Čajavec), pogodbo s proizvajalci jakotočne opreme (Rade Končar, Mašinska industrija Niš, Energoinvest), pogodbo s proizvajalci gospodinjskih aparatov (Gorenje, Obod, El), z elektrodistribucijskimi podjetji, s PTT podjetji itd. Pomembne rezultate je Iskra dosegla na teh programih tudi na zunanjih trgih. Pri posameznih blagovnih skupinah proizvaja Iskra za zunanje trge tudi do 90 % celotne proizvodnje, v večini primerov pa med 20 in 40 % proizvodnje, kar je dokaz, da je Iskra v teh programih uspela organizirati velikoserijsko rentabilno proizvodnjo v kvaliteti, ki je doživela ustrezno plasmansko priznanje tudi na svetovnem tržišču.

3. Program široke potrošnje je začela Iskra intenzivno razvijati in zaokroževati predvsem po letu 1965. Vključevanje v program široke potrošnje je potrebno po eni strani zaradi udeležbe v mednarodni delitvi dela, po drugi strani pa zaradi zaposlitve lastnih proizvodnih kapacitet sestavnih delov, ker odvisnost od finalistov ne nudi zadostne socialne varnosti delavcem, ki so zaposleni v proizvodnji sestavnih delov. V zadnjem obdobju se s tem programom Iskra uspešno vključuje na zunanje trge tudi s prodajo finalnih izdelkov iz programa izdelkov široke potrošnje.

Za povezavo med proizvodnjo in trgov ima Iskra lastno trgovinsko organizacijo Iskra Commerce, ki nima samo trgovinske funkcije, temveč tudi funkcijo marketinga oziroma žive povezave med proizvodnjo in tržiščem. Za opravljanje te naloge je na jugoslovanskem trgu vzgrajena mreža filij, ki so locirane v vseh večjih poslovnih centrih. V filialo je načeloma vključeno predstavništvo, trgovina, servis in veleprodajno skladišče. V tej mreži je zaposle-

no ca 600 delavcev. V to mrežo se dodatno vključuje še približno 500 pogodbenih servisov.

Za obdelavo zunanjih trgov je poleg centrale v Ljubljani formiranih še vrsta lastnih zunanjetrgovinskih podjetij in lastnih predstavništev v tujini (Milano, Pariz, Stuttgart, London, Zuerich, Varšava, Moskva, Bucuresti, Berlin, New York, Caracas, Praga). V zunanji trgovini je v Iskra Commerce za program izvoza, uvoza in zastopanje tujih firm zaposlenih ca. 300 delavcev.

Na zunanjem trgu ima Iskra trajne poslovne in kooperacijske odnose z vrsto partnerjev. Navajamo nekaj primerov: ITT, BTM, SEL, Siemens, Braun, Girmi, Hoover, Danfoss, Skil itd.

Razvojna dejavnost Iskre je organizirana deloma v Iskrinem razvojnem inštitutu, deloma pa v posameznih proizvodnih enotah. V raziskovalno in razvojno delo je vključenih preko 1.000 strokovnjakov, od tega jih ima preko 300 visokošolsko izobrazbo. Za raziskovalno in razvojno dejavnost uporablja Iskra ca. 4,5 % btt dohodka. Velika pozornost je posvečena uvajanju novih tehnoloških dosežkov v proizvodnjo, deloma na podlagi lastnih raziskav, deloma pa na podlagi licenc, know-howa in tehničnega sodelovanja s posameznimi partnerji, univerzo itd.

Iskra ima registriranih preko 150 patentov in tehničnih izboljšav in 172 priznanj na področju industrijskega oblikovanja.

Inštitut za razvoj in raziskavo opravlja poleg razvoja in raziskav za Iskro tudi splošno tehnično dejavnost, kot je standardizacija, informativna tehnična dokumentacija, zaščita industrijske lastnine ter študij dela.

Posebno pozornost posveča Združeno podjetje izobraževanju in pridobivanju kadrov, zlasti tistih z visoko izobrazbo. V ta namen štipendira na visokih šolah 648 študentov in si tako zagotavlja poprečni letni pritok nad 100 mladih strokovnjakov. Ker pa s tem ne pokriva vseh potreb, organizira Iskra lastne oddelke na fakultetah, kjer se ob delu šola 457 njenih delavcev. Razen tega ima skrbno zasnovan interni sistem šolanja in pridobivanja novih znanj. Poleg šolanja ob delu v obliki tečajev in seminarjev, vzdržuje lastne poklicne in tehnične srednje šole. Tako znaša zdaj skupno število oseb, ki jih Iskra šola ali štipendira, že 2816, kar je več kot desetina vseh zaposlenih.

Kazen tega posveča Združeno podjetje veliko pozornost dobremu počutju na delu in zato skrbno ureja delovne pogoje, skrbi za preprečevanje poklicnih bolezni in v ta namen vzdržuje v svojih organizacijah zdravstvene ambulante, ki so zadolžene za preventivo in kurativo. Hkrati organizira razvedrilo svojih delavcev in njihovih družin s tem, da pospešuje rekreativne, športne in kulturne dejavnosti.

Iskrine organizacije, zlasti dislocirane TOZD, uspešno rešujejo socialno problematiko svojih delavcev, predvsem v sodelovanju s krajevnimi skupnostmi, občinami, pa tudi republiko. Tako so njene organizacije močno povežane s svojo okolico in često predstavljajo osnovno gibalno družbenega napredka svojega področja. Na pobudo in s sredstvi posameznih TOZD so se gradile in se še gradijo ceste, vrtci, stanovanja, rekreacijski centri, ambulate in zdravstveni domovi, na pobudo in s sredstvi združenega podjetja pa je zgradila Elektrofakulteta dodatne kapacitete in gradi sedaj Ekonomska fakulteta svoje novo šolsko poslopje.

Osnovni kazalniki bodočega razvoja ZP ISKRE.

	10 ³ din	
	1975	1980
Celotni dohodek	11.000.000	32.000.000
Družbeni produkt	2.350.000	7.600.000
Dohodek	2.147.000	7.000.000
Akumulacija	760.000	2.400.000
Izvoz v 000 dol.	86.500	350.000
Število zaposlenih	28.400	37.000

Razvoj Gorenja

Združena industrijska podjetja Gorenje sestavljajo v 6 delovnih organizacijah povezane temeljne organizacije združenega dela. Tako je na primer v delovni organizaciji Gorenje v Velenju organiziranih 10 temeljnih organizacij, medtem ko je v ostalih delovnih organizacijah proces ustanavljanja TOZD še v teku.

Delovne organizacije imajo v skladu s svojimi samoupravnimi sporazumi oziroma statuti razvite vse samoupravne in poslovne funkcije, so popolnoma suvereni partneri do združenih podjetij v pogledu samoupravljanja in poslovanja ne glede na velikost ali število organiziranih TOZD. Konkretno organiziranje poslovnih funkcij in medsebojni odnosi med funkcijami delovnih organizacij je odvisno od dogovorov med TOZD. Načeloma je vsaka organizacija združenega dela nosilec programa oziroma poslovne funkcije. S samoupravnimi sporazumi je urejeno organiziranje skupnih služb in združenih strokovnih služb. Združevanje sredstev je predvideno tudi za opravljanje skupnih dejavnosti.

Proizvodne organizacije združenega dela in delovne skupnosti so medsebojno povezane v poslovnem, delovnem in samoupravnem procesu s skupnimi interesi in raznimi oblikami združevanja dela in sredstev.

Osnovni namen združevanja je v zagotavljanju proizvodnje, materialnih dobrin in sto-

ritev ter v skupnem opravljanju tistih skupnih dejavnosti, ki so nujne za učinkovito poslovanje in skladno rast delovnih organizacij. Za opravljanje funkcij, ki jih podpisnice poverijo združenemu podjetju s ciljem koordiniranja skupnih interesov, načrtovanja razvoja ZP, za izvajanje skupno sprejetih odločitev in sklepov delavskega sveta ZP so organizirane skupne službe ZP, ki morajo biti organizirane tako, da zagotavljajo strokovno uspešno izvajanje nalog. Pri svojem delovanju se povezujejo z zunanjimi institucijami in družbenopolitičnimi skupnostmi kot tudi z ustreznimi službami DO, da bi s tem zagotovile neposredno sodelovanje pri načrtovanju poslovne usmeritve ZP in vplivanje na sprejemanje sistemskih rešitev v širših družbenopolitičnih skupnostih.

TOZD so se s samoupravnim sporazumom dogovorile za združevanje dela in sredstev v okviru organiziranih združenih strokovnih služb. Te službe opravljajo za združene organizacije združenega dela določene funkcije in tako zagotavljajo večjo poslovno učinkovitost vseh TOZD, delovnih organizacij kot tudi združenih podjetij. Poverjanje nalog združenim strokovnim službam je lahko za krajše ali daljše obdobje, pri čemer se vedno najde enakovreden odnos in menjava dela. Obseg nalog, ki jih opravljajo skupne službe in združene strokovne službe je dogovorjen. Znotraj združenih podjetij lahko posamezne naloge opravljajo tudi strokovne službe delovnih organizacij za ostale OZD, če imajo za to kvalificirane kadre, ustrezna sredstva in zadovoljiv tržni položaj. Združeno podjetje Gorenje povezujejo programi, zavest delovnih ljudi o potrebi povezovanja in koristnosti takega povezovanja za poslovno učinkovitost posamezne oziroma vseh OZD ter trajnost vezi in urejeni medsebojni odnosi.

V razvoju in usmeritvi k potrošniku se ZP Gorenje drži načela delovanja in razvijanja v mednarodnem merilu in z internacionalnega vidika, stalne težnje, da se nudijo proizvodi največje učinkovitosti po zmernih cenah za najrazličnejše potrošnike po vsem svetu.

Razvoj Gorenja temelji na diverzifikaciji domačega in inozemskega tržišča, ki potem takem zahteva tudi diverzifikacijo proizvodnega programa. Diverzificirano tržišče je oblikovalo naslednje razvojne programe Gorenja:

- gospodinske opreme
- elektronike
- zelene tehnike
- pogonski motorji in agregati
- gradbeništvo

Posamezni programi imajo predvsem naslednje grupe proizvodov ali storitev:

Gospodinjska oprema:

- pralni stroji
- pomivalni stroji
- sušilni in likalni stroji
- peči vseh vrst
- hladilniki
- zmrzovalniki
- štedilniki vseh vrst (plinski, električni, kombinirani, trda goriva)
- mali gospodinjski aparati (mikserji, sesalci, kavni mlinčki, tehtnice, itd.)
- kuhinjsko pohištvo in oprema
- inženiring

Elektronika:

- TV aparati color
- TV aparati črno-beli
- ostali aparati elektroakustike
- TV pretvorniki
- TV antene
- elektronski elementi in sklopi
- industrijska elektronika
- birotehnika

Zelena tehnika:

- poljedelsko orodje
- vrtno orodje
- mala kmetijska mehanizacija
- srednja kmet. mehanizacija
- priključki in pripomočki
- oprema in inženiring za prehrabeno industrijo

Pogonski motorji in agregati:

- elektromotorji vseh vrst
- generatorji in transformatorji
- reduktorji, variatorji
- črpalke
- varilni aparati
- remont in inženiring

Gradbeništvo:

- gradbeni materiali (strešniki, keramika, itd.)
- gradbeno pohištvo
- sanitarna oprema (pomivalna korita, splakovalniki)

- oprema za ogrevanje (radiatorji, gorilci)

Nadaljnji temelj koncepta razvoja pa sloni na nekaj horizontalnih tehnoloških specializacijah, ki omogočajo maksimalno izkoriščanje kapacitet in tehnološkega znanja. V združenem podjetju Gorenje razpolagamo z naslednjimi horizontalnimi tehnološkimi nivoji:

montaža v velikoserijski proizvodnji in s tem v zvezi ves kompleks organizirane nabave, skladiščenja, materialnega poslovanja, itd. predelava pločevine s površinsko zaščito predelava plastičnih materialov predelava lesa gradnja elektromotorjev livarna predelava nerjaveče pločevine in proizvodnja komponent.

Vloga Gorenja je vidna v splošnem dvigu tehnično tehnološkega proizvodnega nivoja v Jugoslaviji, kar se dosega na naslednji način:

z ustrezno zahtevano in proizvajano kvaliteto proizvodov, z ustrezno visokimi količinami, ki omogočajo visoko in srednje serijsko proizvodnjo, ne samo v Gorenju, temveč tudi pri poslovnih partnerjih, z zahtevnejšimi proizvodi, v katerih so zahtevnejše komponente in zahtevnejša tehnologija.

Tako sestavljen program dela in razvoja je zadostno jamstvo vsem zaposlenim kot tudi ožji in širši družbeni skupnosti, za jasno in trajno perspektivo.

Glavna skrb pa je in ostaja skrb za potrošnika, vsakodnevna borba za njegovo zaupanje v izdelke, v kvaliteto in izbor ter skrb za stalno spremljanje proizvodov še dolgo za tem, ko so zapustili montažne trakove.

Na osnovi takega koncepta se je pričelo z integracijami. Integracijski procesi potekajo v smeri učinkovite delitve dela med integriranimi podjetji, v smeri zaokroženosti in kompletiranja proizvodnih programov ter doseganja optimalnih serij.

S takšno zasnovo je dosežena krepka rast celotnega dohodka združenega Gorenja:

Leto	Proizvodnja 10^3 din	Celotni dohodek 10^3 din	Dohodek 10^3 din
1965	57.590	63.590	11.709
1966	101.504	103.024	23.943
1967	136.744	131.616	23.021
1968	278.416	252.925	59.999
1969	512.850	620.245	122.822
1970	932.035	960.563	181.500
1971	1.487.785	1.636.864	316.384
1972	2.234.023	2.277.268	471.347
1973	2.632.423	2.777.517	603.199
1974(plan)	3.798.836	3.966.833	828.388
1975(plan)			1.207.861
1980(plan)			2.880.300

Poslovanje v letu 1973 kaže sledeče rezultate:

Element	1973 v 10 ³ din	plan 1974	I-III. 1974
povpr. štev. zap.	10.030	11.031	10.531
vredn. proizv.	2.632.423	3.798.836	818.889
celotni dohodek	2.777.517	3.966.833	927.425
družbeni prod.	778.087	990.045	218.752
dohodek	603.199	767.088	166.332
akumulacija	310.436	350.376	70.241
izvoz v	32.666	54.407	7.692
povpr. mes. neto OD	1.896	2.415	2.151

Vzporedno z razvojem celotnega dohodka Gorenja je zelo skokovit tudi razvoj v kooperantski industriji. Koncept, da se morajo vsi deli proizvajati v lastnih tovarnah ali v tovarnah širom po Jugoslaviji, že kaže na naslednje rezultate:

preko 90 % vseh delov se že proizvaja v Jugoslaviji in predstavlja za kooperacijske partnerje zagotovljen posel.

— velika večina domačih partnerjev je že začela z izvozom teh delov, kar pa bo še posebej prišlo do izraza ob polni uveljavitvi kooperacijskih odnosov z vzhodnimi in nerazvitimi državami.

V letu 1973 je bilo vgrajeno v proizvode Gorenja preko milijardo in pol kooperantskih delov, ob zelo intenzivnem angažiranju desetih gospodarskih panog.

Glede na zastavljeno širino razvojnega koncepta se računa na občuten porast zaposlenosti tako v lastnih tovarnah kot tudi v tovarnah domačih kooperantskih partnerjev širom Jugoslavije.

Velika pozornost je posvečena rasti produktivnosti, ki predstavlja eno glavnih meril za ocenjevanje delovnega uspeha. Rast osebnih dohodkov je neposredno vezana na rast produktivnosti in organiziranosti pri delu.

Masa osebnih dohodkov v celotnem dohodku ne narašča. To pa je možno vzdržati edinole z vlaganjem v novo tehnološko opremo, z vedno večjo avtomatizacijo proizvodnih procesov, z modernizacijo tehnoloških postopkov.

Za takšno opremljenost so potrebna visoka vlaganja, ki so skoraj v celoti sproščena iz lastnih doma ustvarjenih sredstev. Da pa ta sredstva niso pridobljena iz „tržnih „superdobičkov“, je razvidno iz podatkov, kjer dohodek znatno počasneje narašča kot celotni dohodek na zaposlenega. Iz tega je razvidno, da so višje cene materialov in delov v največji meri kompenzirane s povečano proizvodnjo in dvigom produktivnosti dela.

Gorenje je danes vodilni jugoslovanski proizvajalec v svojih večjih programih:

— gospodinjskih aparatov in opreme (60 % proizvodnje)

- štedilniki vseh vrst
- peči
- pralni stroji
- hladilniki
- zmrzovalniki
- mali gospodinjski aparati
- kuhinjsko pohištvo

- pogonskih motorjev in agregatov (40 %)
- elektromotorji vseh vrst
- prenosni agregati
- reduktorji, variatorji
- črpalke za vodo
- remont in inženiring

- elektronike
- barvni TV sprejemniki (70 %)
- individualne in skupinske antene (50 %)
- zeleni program
- kmetijsko in vrtno orodje
- oprema za prehrambeno industrijo
- kmetijska mehanizacija

Tako velike proizvodnje ni mogoče prodati samo doma na jugoslovanskem tržišču. Zato je trajna orientacija Gorenja na izvoz, ki se, čeprav odvisen od konjunkturalnih gibanj, vztrajno veča, in sicer ne le absolutno, temveč po letu 1968 tudi v razmerju do udeležbe na domačem trgu.

Zelo pomembno je dejstvo, da vse organizacije združenega dela dosegajo pomembne izvozne učinke in je npr. Gorenje-Sever dosegel lani večji izvoz kot je znašal njegov bruto produkt v zadnjem letu pred integracijo (90 milijonov din).

Poleg rednega izvoza in uvoza se bolj in bolj uveljavljajo uspešne kooperacije tako na zapadu kot na vzhodu. Sodelovanje s firmami: Koerting, Krups, Danfoss, Rapid, Jacuzzi, Ficem in drugimi na zahodu. Uspešne kooperacije v Poljski, Romuniji, Madžarski in Sovjetski zvezi, že kažejo na smeri, ki jih bo Gorenje v prihodnje še bolj razvijalo.

Vzporedno z omenjenimi naj bi po planu tudi delež izvoza in kooperacij z nerazvitimi deželami v prihodnjih letih dosegel občutno povečan obseg.

1971	v mio din
1972	20
1973	50
1974	35
1974 ocena	60

Na zunanjem trgu sodelujeta Iskra in Gorenje v skupnem izvozu elektromotorjev in uvozu kompresorjev za hladilnike s firmo DANFOS.

Hitra gospodarska rast obeh ZP v okvirih kovinske in elektroindustrije, integracije in rast s pridružitvami, ter vključevanje novih programov in notranja diverzifikacija so ob nevsklajeni programski politiki pripeljali do prekrivanja na naslednjih področjih: TV aparati, električni in plinski štedilniki, oljne plinske in trajno žarne peči, mali gospodinjiski aparati, mikromotorji, radiatorji, pomivalna korita, TV antene. Pri tem pa velja ugotoviti, da so pri vseh teh proizvodih možnosti prodaje še vedno večje kot pa so proizvodne zmogljivosti obeh partnerjev.

Pri urejanju tega bo potrebno upoštevati velikost domačega in svetovnega tržišča, kot njegovo raznolikost ter nujnost vključevanja v mednarodno delitev dela, dosežen nivo tehnologije, velikost optimalne serije, dosežen tržni položaj, potrebno konkurenco itd.

Končni rezultat se mora pokazati v povečani proizvodnji finalnih izdelkov široke in investicijske potrošnje, s čimer se bodo lahko dosegli boljši finančni rezultati tako na domačem kot na inozemskem trgu.

Z vsklajenim načrtovanjem in organiziranjem poslovnih funkcij bosta združeni podjetji uspeli doseči večjo uspešnost. V nadaljnjem procesu izgrajevanja integracijskega sistema na osnovah branžnega povezovanja TOZD bodo konkretnije določene tiste poslovne funkcije in njihov obseg, ki jih bodo TOZD opravljale v SOZD skupno.

V ta namen bo treba proučiti ekonomske, organizacijske, tehnološke in druge posledice, ki bodo nastopile ob organizacijskem zlitju vseh podpisnic v enoten družbenoekonomski integracijski sistem.

Združevanje dela bo v primerih, ko se bo pokazalo kot ustrezno, prineslo tudi možnost specializacije in dopolnjevanja. Prav tako bo pomenilo večjo varnost vseh zaposlenih, če se bo upoštevalo učinkovitost, čiste odnose in trajnost rešitev. Pri tem pa se mora upoštevati načela poslovne politike, kar naj na daljši rok prinese rezultate.

Združevanje sredstev in interesov omogoča ustvarjanje večjega finančnega potenciala, ki je vsekakor pomemben faktor pri nastopanju na finančnih trgih. Hkrati se bo združenje lahko učinkovito vključilo v izgrajevanje celotnega sistema družbene reprodukcije na samoupravnih osnovah.

V fazi povezovanja vseh vej družbene reprodukcije bo združenje z uspešno organizacijo

svojih dejavnosti lahko prispevalo k ustreznejšemu vključevanju porabnikov v sistem zagotavljanja surovin in energije, prispevalo bo tudi k boljšemu poznavanju nabavnih možnosti in pripomoglo, da se izkoristijo prednosti velikega kupca, če bo uspelo vskladiti svoje delovanje.

Z vsklajenim nastopom na blagovnih trgih doma in v tujini ter z vsemi prednostmi velikega kupca pri nabavi reprodukcijskega materiala bo nedvomno dosežena večja uspešnost poslovanja.

Po proučitvi elementov prednosti in pomanjkljivosti integracije je mogoče sklepati, da je dovolj razlogov družbenoekonomske, socialne, proizvodnotehnične, poslovne in finančne narave, ki govorijo v prid združevanju v SOZD — združena podjetja elektrokovinske industrije.

Nova SOZD bo glede na vse svoje ekonomske in organizacijske prednosti nedvomno lahko zagotovila večjo socialno varnost, stalen in stabilen porast življenjskega standarda, ker bo sposobnejša zagotoviti stabilnejši in perspektivnejši razvoj vseh svojih organizacij združenega dela. Tako okrepljena materialna osnova združenega dela bo hkrati omogočila intenzivnejši razvoj samoupravnih odnosov.

Takšna kompleksna organizacija se bo lahko učinkovito vključevala v sistem družbenega planiranja kot eden od nosilcev nadaljnega razvoja in presegla vsakršne regionalizme vključno z republiškim, in bo tako lahko postala pobudnik nadaljnjih integracijskih procesov. Obenem bo morala še učinkoviteje nadaljevati dosedanje prakso obeh ZP v pogledu uveljavljanja koncepta policentričnega razvoja.

Združena organizacija bo imela več možnosti, da zbere dovolj sredstev, s katerimi bo lahko financirala večji del svojega razvojnega programa, laže pa bo tudi nastopala na domačih in tujih kapitalnih tržiščih ter se pojavljala kot partner v večjih skupnih naložbah.

S tem se bo oblikoval velik proizvodni kompleks, pomemben tako v državnem kot tudi v mednarodnem merilu, kar bi povzročilo njegovo večje upoštevanje in vključevanje v pomembnejše razvojne programe. Nova SOZD bo imela pomembnejšo vlogo pri razvoju zmogljivosti za proizvodno reprodukcijskega materiala doma in v inozemstvu, kar bo ustvarilo mnogo stabilnejšo osnovo za razvoj.

Ceprav bo večji sistem potreboval več časa za prilagajanje in vsklajevanje, se bo to kompenziralo z večjimi možnostmi programiranja in raziskovanja pa tudi z večjimi rizičnimi fondi. Ob uspešni organizaciji naj bi to zagotovilo tudi večjo poslovno in nagnjenost k inovacijam v tehničnem in tržniškem smislu.

Skupna komisija
Iskre in Gorenja

ZP Iskra razpisuje štipendije za l. 1974 75

ISKRA – industrija za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko, Kranj

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
5 štipendij – telekomunikacije
5 štipendij – industrijska elektronika
2 štipendiji – merilno-regulacijska smer
3 štipendije – računalništvo in informatika
5 štipendij – industrijska elektrotehnika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
8 štipendij – tehnološka skupina
7 štipendij – konstrukcijska skupina

EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji – poslovna smer – finančna usmeritev
2 štipendiji – poslovna smer – proizvodna usmeritev
1 štipendija – poslovna smer – načrtovalno-analitska usmeritev
1 štipendija – spominska štipendija Borisa Kryštufka za odličnega ali prav dobrega učenca ali študenta

FAKULTETA ZA SOCIOLOGIJO, POLITIČNE VEDE IN NOVINARSTVO
1 štipendija – kadrovsko-organizacijska smer

FILOZOFSKA FAKULTETA
1 štipendija – psihologija

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarskoppravna usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
7 štipendij – šibki tok
3 štipendije – jaki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
10 štipendij

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5 štipendij

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
5 štipendij

POKLICNA ŠOLA
17 štipendij – orodjar (2 štipendiji za Tovarno Vega, Ljubljana)
15 štipendij – tinomehanik
10 štipendij – strojni ključavničar
10 štipendij – rezkalec
15 štipendij – strugar
20 štipendij – TK mehanik
15 štipendij – elektromehanik
2 štipendiji za študente odnosno učence z odličnimi in prav dobrimi ocenami, ne glede na stroko, na srednji, višji ali visoki šoli.

ISKRA – Industrija elementov in zabavne elektronike, Ljubljana

TOZD ORODJARNA LJUBLJANA

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – orodjar
1 štipendija – strojni ključavničar
1 štipendija – strugar

TOZD ŽARNICE LJUBLJANA

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – finomehanik
1 štipendija – strojni ključavničar

TOZD KERAMIKA LJUBLJANA

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – kemijska tehnologija – usmeritev keramika
1 štipendija – metalurgija – usmeritev toplotna tehnika

EKONOMSKA FAKULTETA ALI VISOKA EKONOMSKA-KOMERCIJALNA ŠOLA
1 štipendija – finančno knjigovodska smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – finomehanik
3 štipendije – strojni ključavničar
1 štipendija – elektromehanik

TOZD FERITI LJUBLJANA

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – podjetniška; komercialna; proizvodna usmeritev

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
1 štipendija – tehnična fizika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji – RT mehanik

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija – RT mehanik

TOZD MAGNETI LJUBLJANA

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija – jaki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – METALURGIJA
1 štipendija

Odlikovanja najzaslužnejšim delavcem in tovarni Iskra – baterije Zmaj

(Nadaljevanje z 2. strani)

Zaradi ostalih sposobnosti je večkrat sodeloval v sindikalni organizaciji, poslovnem odboru in delavskem svetu, kjer je še sedaj.

Prejel je red dela s srebrnim vencem.

FRANC ULČAR zaposlen v Zmaju od 1955 na raznih delovnih operacijah, zdaj pripravljalec depol. paste za baterijsko proizvodnjo.

Kot delavec ima sposobnosti za aktivno udejstvovanje, zato ga sodelavci radi izvolijo v sindikalno organizacijo, svet delovne enote ali druge komisije. Je vzoren delavec in se zavzema za ustrezno poglobljanje samoupravnega sistema. Zaradi delavnosti pa je vključen tudi na terenu, saj je član odbora krajevne skupnosti Šentvid pri Stični, član odbora SZDL, član odbora avtomoto društva in član upravnega odbora Gasilske zveze isto tam.

V kolektivu tovarne Zmaj je za uspešno izvajanje nalog prejel nagrado ob prazniku podjetja v l. 1969.

Prejel je medaljo dela.

FRANC RUDOLF, zaposlen v Zmaju od l. 1951 na delovnih mestih od praktikanta preko pomočnika obratovodje in obratovodje, šefa priprave dela, trgovskega potnika, vodje kontrole do 1969. L. 1957 je kot edini predstavnik Zmaja uvedel proizvodnjo baterij v Burmi. V NOB je napredoval od partizanskega kurirja do komandirja čete in se demobiliziral šele l. 1951 ter takoj nastopil delo v Zmaju. Član ZK je že od aprila 1944. Vsa leta se je udeleževal v družbenopolitičnih organizacijah in organih upravljanja od sekretarja OZK, predsednika DS do predsednika poslovnega odbora, kar je še danes. Znan je tudi po tem, da ostro in energično objektivno zastopa usmeritev našega družbenopolitičnega sistema predvsem v podjetju, ko gre za pomembne poslovne odločitve. Podjetje ga je za vsestransko uspešnost pri delu nagrađilo ob prazniku podjetja v l. 1970. Njegova aktivnost pa je vseskozi imela odraz na terenu v krajevni skupnosti, še sedaj pa je član odbora rezervnih starih.

Prejel je red dela z zlatim vencem.

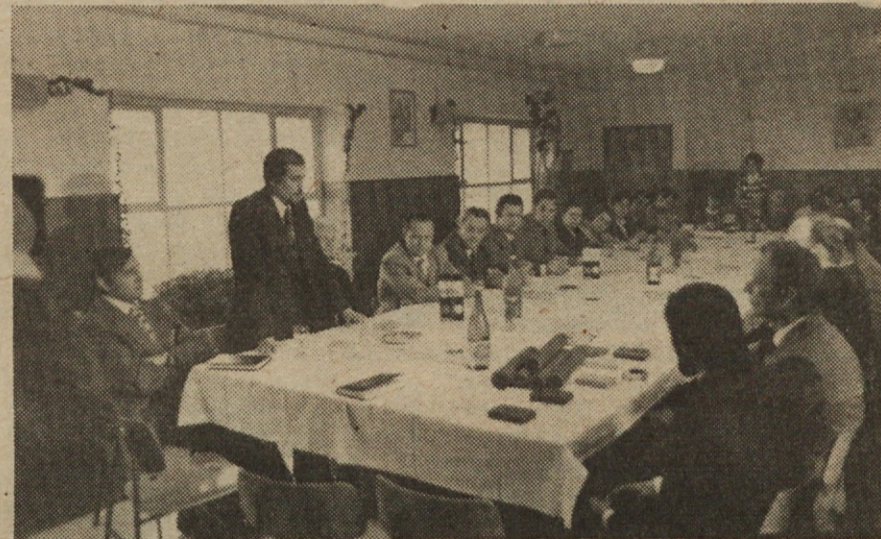
UTEMELJITEV: ODLIKOVANJA TOVARNE ZMAJ

Tovarna baterij Zmaj iz Ljubljane, ki letos praznuje 50-letnico obstoja je bila že 1925. leta imenovana kot „prva specialna tovarna v Jugoslaviji za žepne baterije, anodne baterije, galvanske elemente itd.“. Ustanovljena l. 1923 kot delniška družba je namreč l. 1925 propadla, Združena gospodarska banka pa je odkupila

ostale delnice in tako je tovarna v celoti postala slovenska baterijska industrija.

Pred vojno je bilo v tovarni zaposlenih povprečno 60 do 90 delavcev, proizvodnja pa je ostala na isti ravni tudi med vojno. Že l. 1934 so bili posamezniki, ki so se borili za boljše življenje delavcev. Delavci Zmaja so med vojno vztrajali na svojih delovnih mestih le toliko, da so obdržali tovarno. Mnogi, predvsem člani odbora „Jugoslovanske strokovne zveze“, ustanovljene l. 1934, so takoj po okupaciji začeli delo po navodilih Komunistične partije. Zbiranje denarne pomoči in izdelave baterij za partizanske radijske postaje in sprejemnike je prineslo tudi posledice v obliki internacije in odhod v partizane, kjer je eden padel, drugi pa ustrelen pri Sv. Urhu. Iz delavskih vrst Zmaja je takoj po vojni izšel tudi pomočnik ministra za delo (tov. Toman).

Takoj po osvoboditvi Zmaj ni bistveno napredoval, saj se je vključil v obdobje obnove. Zaradi znane eksplozije na železniški postaji že po osvoboditvi je bil objekt občutno poškodovan. Spoprijeti se je bilo treba tudi z zastarelo tehnologijo in nemočimi delovnimi pogoji.

S slavnostne podelitve državnih nagrad.

Zaradi vztrajnosti in prizadevnosti kolektiva in uveljavljanja samouprave je v letu 1953 začela naraščati proizvodnja, število delavcev pa se je povečalo od 100 na 400. Izvoz je naraščal in leta 1956 je Zmaj izvažal v 17 držav, predvsem na Bližnji vzhod. Zaradi sposobnosti članov kolektiva in konkurenčne ponudbe je Zmaj postavil prvo proizvodnjo baterij v Burmi.

Tedaj je Zmaj napredoval, dozidaval poslopja in izpopolnjeval strojne naprave, vendar je v nekaj letih zopet zaostal. Tako je Zmaj doživel še dve pomembni rekonstrukciji v proizvodni tehnologiji, predvsem z nakupom strojev. To je bilo leta 1964, tri leta kasneje pa je sledila adaptacija prostorov in nakup strojev za izdelavo baterij paperlined po angleški licenci. Vsa ta leta so se morali delavci marsičemu odrekarati, da je podjetje doseglo takšno stopnjo poslovanja, kakršno ima še danes. Pri tem pa je imela velik vpliv družbenopolitična dejavnost kot tudi poglobljeno samoupravljanje. Sicer pa navajamo še nekaj indikacij iz zadnjih let:

1. Poslovni rezultati so nadpovprečni:
 - znotraj grupacije jugoslovanskih baterijskih tovarn,
 - znotraj panoge elektroindustrije SRS in SFRJ,
 - znotraj celotne industrije SRS in SFRJ.

ISKRA – TELEKOMUNIKACIJE, OBRAT BLEJSKA DOBRAVA

Za zmanjšanje izostankov z dela

V kolektivu obrata Telekomunikacij na Blejski Dobravi je 95,4 % zaposlenih žensk. Na boleznine zaradi nege bolnih otrok odpade od 4 do 5 % mesečno, ravno toliko pa na boleznine proizvajalk samih. Ginekološke preglede zanje opravljajo v dispanzerju za žene v sklopu Zdravstvenega doma na Jesenicah in pa v splošni ambulanti. V obratu si zelo želijo, da bi imeli vsaj za splošne preglede organizirano svojo lastno ambulanto. Tako bi zdravnik splošne prakse lahko opravljal preglede kar v tovarni, bolniški stalež pa bi se zmanjšal. Proizvajalke nanreč izgubijo veliko časa že s samim čakanjem na usluge v zdravstvenem domu. Pri omenjenih željah pa je velika ovira

2. Dosežki so ne le v materialni proizvodnji, temveč tudi v družbenem standardu, kakovosti, samoupravljanju, poslovno tehničnem sodelovanju, vključevanju v mednarodno delitev dela.

3. Rezultati so doseženi skoraj v celoti z lastnimi materialnimi, finančnimi in človeškimi viri.

4. Tovarna je prešla iz ročne v popolnoma avtomatizirano proizvodnjo z elektronsko kontrolo kakovosti, ki je danes na svetovni ravni tehnologije in kvalitete.

5. Delovni pogoji so se reševali istočasno z modernizacijo proizvodnje, prostorov in poslovanja.

6. Integracijski procesi so bili očitni tako znotraj grupacije z baterijskimi tovarnami kot znotraj panoge (združitev z elektroindustrijo Iskra) leta 1973.

7. V tehnično tehnološkem pogledu je podjetje v državi danes vodilno. Uvedlo je prvi serijsko proizvodnjo novega elektrokemijskega sistema (po sovjetski licenci) v Jugoslaviji, kar je redkost tudi v razvitih državah. Sedaj se že pripravlja serijska proizvodnja alkalnih baterij po sovjetski licenci.

8. Visoko priznanje je status najprej referenčne firme, sedaj pa še zasto-

pništvo za prodajo celotnih postrojenj za baterijsko proizvodnjo VIDOR, ki ga je dal angleški licenčni partner.

9. Finančni obseg proizvodnje in prodaje je vsa leta skokovito naraščal. Tovarna izvaža že tretjino proizvodnje na konvertibilni trg, v zaključni fazi pa so priprave za izvoz v Sovjetsko zvezo, kamor bomo plasirali vsaj polovico sedanje proizvodnje, katero bi lahko še nadalje močno povečali. Posebnost Zmaja je tudi orientacija na domače surovinske vire in materiale ter usposabljanje svojih ali drugih obratov za proizvodnjo le-teh za vso grupacijo (Aero Celje – elektrolitski papir, Zmaj – mleti mangan dioksid in negativne elektrode).

10. Izreden poudarek je dan prizadevanju za večjo kvaliteto, o čemer priča tudi bronasta medalja predsednika republike v letu kakovosti, Jugoslovanski oskar za embalažo leta 1970 in druga jugoslovanska nagrada za design leta 1969.

S tem smatramo, da je predlog utemeljen, da se podjetje odlikuje ob svoji 50-letnici obstoja za posebne zasluge v gospodarstvu ter za zasluge pri graditvi socializma, samoupravnih odnosov znotraj kolektiva in industriji naplohi. Prejela je red zaslug za narod s srebrnimi žarki.

V. B. R.

Šolski center Iskra

kakršen je in kakršen naj bi bil

Kranj je pomembno industrijsko središče z dolgoletno tradicijo, kamor vsak dan hite na delo množice ljudi iz bližnjih in oddaljenih krajev. Za naglo naraščajočo in razvijajočo se industrijo pa ni vseeno, kakšna je izobrazba in splošna raven proizvajalcev. Vedno več proizvodov prodamo na tuja tržišča, kjer pa je bitka z močno mednarodno konkurenco dolgotrajna in zagrizena. Zmaga tisti ponudnik, ki prodaja boljše in cenejše proizvode od drugih. V sedanjih pogojih mednarodne delitve dela in velikega napredka znanosti ter tehnologije v svetovnem merilu je to težka naloga za vsako panogo; še prav posebej pa to velja za elektroindustrijo.

Da bi si zagotovilo potrebne srednje strokovne kadre, je takratno podjetje že l. 1945 ustanovilo svojo industrijsko šolo. Od l. 1948 do 1955 jo je po obstoječih podatkih uspešno zaključilo 364 slušateljev, od katerih se jih je približno 66 % zaposlilo v preimenovani tovarni ISKRA V KRANJU.

L. 1963 je združena Iskra prevzela pravila in dolžnosti ustanovitelja do Šolskega centra Iskra Kranj. Organski enoti tega centra sta sedaj Tehnična strojna in elektro šola ter Poklicna kovinarska in elektro šola, obe v Kranju. V centru izobražujejo učence za naslednje poklice: strojni tehnik, elektrotehnik — jaki tok, elektrotehnik — šibki tok, elektromehanik, telekomunikacijski mehanik ter druge kovinarske poklice.

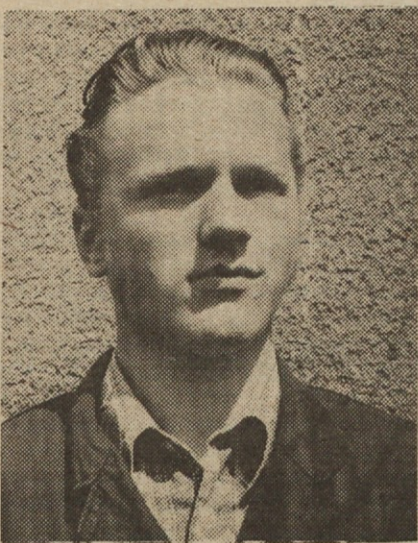
Mladina se čedalje bolj usmerja v srednje strokovne šole, saj so tudi potrebe po omenjenih kadrih vedno večje. Žal pa je sedanja stavba v Kranju, zgrajena l. 1950 za potrebe 220 učencev, pretesna in s pedagoškega stališča neustrezna. Kljub sanacijam v preteklih letih zgradba in oprema ne zadoščata za normalno učno — vzgojno delo s 678 dijaki, kolikor jih je vpisanih letos.

Med obiskom v Šolskem centru smo videli, da center ne premore niti telovadnice, niti igrišča; premalo je učilnic, delavnic in laboratorijev za praktične meritve ter vaje. Večina strojne opreme je že stara. Učna sredstva bi bilo nujno potrebno dopolniti. Tudi posebnih kabinetov za strokovne predmete in prostora za vozeče se in čakajoče dijake ni. Zbornice za pedagoške komaj zaslužijo ta naziv. Pouk traja praktično ves dan, tako da niti snazilke nimajo časa v redu opraviti svojega dela.

Zanimalo nas je, kaj o takšnih težavnih pogojih dela in učenja mislijo dijaki sami. Štirim izmed tistih, ki se vsak dan vozijo v šolo, smo postavili naslednja vprašanja:

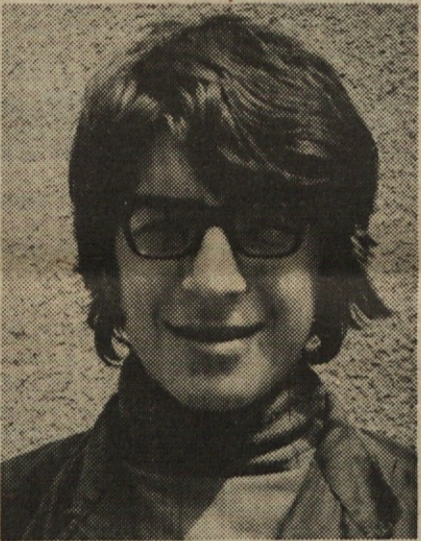
- 1) Kako občutite pomanjkanje ustreznih prostorov pri svojem vsakdanjem delu?
- 2) Ali imate zjutraj in opoldne topel obrok?
- 3) Kam hodite na redne šolske zdravstvene preglede?
- 4) Kje se zadržujete med čakanjem na pouk in na prometno zvezo ob odhodu?

Odgovorili so nam takole:

Milan Vidic, doma iz Podblice pod Jamnikom, 3. letnik elektro šibki tok, Tehnična šola:

- 1) Vozim se z avtobusom in se pridružujem mnenju svojega sošolca. Le učenje samo me veseli.
- 2) Zajtrkujem ob 6. uri doma, navadno malicam v tovarniški menzi. Opoldne kosim ob 15.45 doma. To je zelo nerodno, ker mi mora mama pogreti kosilo, ki ga imajo ostali člani družine že pred 13. uro.
- 3) Samo v primeru boleznega grem v ambulantno v Stražišče. Zobe mi popravijo v ambulanti Iskre — Elektromehanike.
- 4) Zjutraj zamujam pouk z dovoljenjem razrednika, popoldne pa moram čakati od 13. ure do 14.45. Včasih gremo s kolegi v knjižnico, včasih kegljamo.

Stane Benedičič, doma iz Železnikov, strojni mehanik, 2. letnik, Poklicna šola:

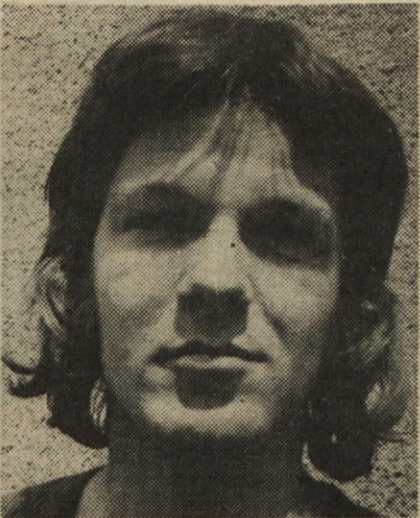
- 1) V garderobah pride na 3 učence 1 omarica v premeru 40 cm, kar je nevzdržno posebno v zimskem času. Delavnica sama je tudi premajhna za nas vse. Stroje za priučitev bi potrebovali modernejši.
- 2) Zajtrkujem že ob 4.30, kosim pa ob 14.45 doma. Po malico grem včasih na topel obrok v tovarniško menzo (med prakso). Cena obroka je 5,60 N din. Včasih grem v trgovino čez most, kjer znese malica 5 N din.

- 3) Rednih zdravstvenih pregledov pri nas nimamo. V primeru boleznega grem v Zdravstveni dom v Železniki, na specialistične preglede pa v Kranj. Dijaki imamo zavarovanje brezplačno.
- 4) Zjutraj čakam kar v razredu, ker ni čakalnice, po pouku pa v mestu in okolici. Teže je pozimi in v primeru slabega vremena.

Boris Kus, doma z Jesenic, 3. letnik elektro šibki tok, Tehnična šola:

- 1) Delavnice so premajhne, laboratorij tudi. Klopi so že slabe, učil je premalo in jih tudi nimamo kam dati. V enem prostoru nas je 32 dijakov, redno delo je oteženo. Le veselje do dela je tisto, ki mi pomaga vztrajati pri odločitvi, da se izučim za elektrotehniko.
- 2) Zajtrkujem sploh ne, ker imam premalo časa. Odidem že pred 6. uro zjutraj. V šoli nimamo svoje menze, zato grem v tovarniško po topel obrok. Kadar je gneča, grem po malico v samopostrežno trgovino čez most. Kosim doma okrog 14.30.
- 3) V primeru boleznega grem v Zdravstveni dom Jesenice.
- 4) Med čakanjem na pouk sem se lani zadrževal v čitalnici Osrednje knjižnice Kranj ali pa se sprehajal s kolegi po mestu. Letos čakanja ni toliko.

Jože Sigmund, doma s Planine pod Golico, 3. letnik poklicne šole, telekomunikacijski mehanik:

(Dalje na 5.strani)

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji — orodjar
2 štipendiji — strojni ključavničar

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI ŽUŽEMBERK

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija — industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija — konstrukcijska smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — ELEKTRO
1 štipendija — šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — STROJNA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
1 štipendija — orodjar
2 štipendiji — strojni ključavničar
2 štipendiji — elektromehanik

TOZD UPORI ŠENTJERNEJ

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
1 štipendija — industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
2 štipendiji — konstrukcijska smer

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO
2 štipendiji — kemijska tehnologija
2 štipendiji — tehnična fizika

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija — gospodarsko-pravna usmeritev

VISOKA ŠOLA ZA ORGANIZACIJO DELA
1 štipendija

VIŠJA VARNOSTNA ŠOLA
1 štipendija

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija — poslovna smer

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA-ELEKTRO
3 štipendije — šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — STROJNA
4 štipendije

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — KEMIJA
3 štipendije

GIMNAZIJA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji — orodjar
3 štipendije — strojni ključavničar
1 štipendija — rezkalec
3 štipendije — strugar
2 štipendiji — brusilec
1 štipendija — klepar

TOZD AVTOMATIKA LJUBLJANA-PRŽAN

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
5 štipendij — industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija — tehnološka smer

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija — poslovna smer — proizvodna usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — ELEKTRO
4 štipendije — šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — STROJNA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji — orodjar
1 štipendija — strojni ključavničar
1 štipendija — strugar
6 štipendij — RT mehanik

SKUPNE STROKOVNE SLUŽBE
EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
3 štipendije

ISKRA — tovarna antenskih naprav, Vrhnika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
1 štipendija — tehnološka smer

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija — poslovna smer — finančna usmeritev

ISKRA — tovarna električnih aparatov, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
5 štipendij — industrijska elektrotehnika
1 štipendija — industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
3 štipendije — izbira modulov po dogovoru

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA — ELEKTRO
3 štipendije — šibki tok
3 štipendije — jaki tok

Pred 80-letnico Iskre — Industrije EMO Celje

Skozi viharje v svobodo

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

DELNIŠKA DRUŽBA „A. WESTEN D.D.“

Kmalu po prvi svetovni vojni je Westen ustanovil delniško družbo, v kateri so bili razen enega vsi člani Westnove družine. Predsednik upravnega sveta je bil Adolf Westen starejši, ki je živel v Gradcu kjer je leta 1942 umrl v starosti 92 let.

Po zmagi nad svojim delavstvom se je Westnovi dinastiji nakopičil ogromen kapital kot plod krvavih žuljev slovenskih delavcev. Westen je ustanovil tovarno emajlirane posode v Italiji, kupil je delnice Železarn kranskih industrije na Jesenicah (Železarna Jesenice), postal je lastnik Železnega majdana in topilnice v Topuskem na Hrvaškem, Tovarne kemičnih izdelkov v Hrastniku in še neke tovarne emajlirane posode v Turčiji. Zagotovo si je tudi močan političen vpliv, ker je finančno delal z drugimi „Narodno politiko“ ministra dr. Kramarja in njegov dnevniki „Jutro“. Tudi katoliški tisk ni odklanjal zveze z njim.

Cepprav so člani Westnove družine vo-hunili na škodo države in povzročali razne

škandale, ni bilo mogoče o tem v slovenskem tisku nikdar brati.

V času velike gospodarske krize leta 1930 se je položaj delavstva v tovarni še bolj poslabšal, zato je z njegovim ogorčenjem porasla tudi njegova borbenost.

BOJ SE NADALJUJE

Z delavskim gibanjem v tej naši tovarni v Celju je tesno povezana dejavnost enega izmed velikanov naše slovenske zgodovine Franca Leskoška-Luke. Franc Leskošek-Luka je tudi sam delal v Westnovi tovarni in je vso dinastijo Westen dobro poznal. Poznal je njihovo nemško nadutost in zahrbtnost.

L. 1930 je začel prihajati v Westnovo tovarno kot tajnik Zveze kovinskih delavcev v Ljubljani in je s svojim odločnim nastopom prenašajoč direktive Partije krepil enotnost in borbenost delavskih strokovnih organizacij proti razrednemu sovražniku in proti oportunističnim vplivom v lastnih vrstah.

Ob izredno težkem političnem stanju v državi je vztrajno stal na liniji delavskih interesov. Takrat je sestavljala celisko podružnico kovinarskih organizacij večina delavcev iz Westnove tovarne. V tej organizaciji je bila prekaljena garda starejših kovinarjev, ki je vztrajno prenašala svoje izkušnje in proletarsko zavest na nove člane.

Na večjo intenzivnost in borbenost delavstva je vplivala Komunistična partija Jugoslavije, ki se je pod vodstvom tovariša Tita razvila v močno in monolitno avantgardo delavskega razreda. L. 1933 so na okrožni partijski konferenci, ki je bila v Pečovniku blizu Hudičevega grabna in na kateri je imel glavni referat Miha Marinko, sprejeli sklepe o potrebni okrepitvi dela v svobodnih delavskih sindikatih in povezavi s kmečkimi množicami v duhu smernic demokratične Ljudske fronte.

Se isto leto so bile volitve v upravo delavske zbornice Slovenije, na kateri je lista socialističnega delavstva in nameščentstva v Celju dobila nad 80 % oddanih glasov.

Tem in drugim pomembnim dogodkom v delavskem gibanju v tej dobi so sledile hude represalije tedanje oblasti. Komuniste so začeli neusmiljeno preganjati in jih zapirati. Mnogo tovarišev je bilo obsojenih pred celjskim sodiščem, med njimi Peter Stante, kovinar iz Westnove tovarne.

Kakor povsod na Slovenskem, je po intervenciji Zveze kovinskih delavcev Jugoslavije prišlo v začetku novembra l. 1934 tudi v Celju do pogajanj med delavstvom in podjetniki, za sklenitev kolektivne pogodbe. Kot že rečeno, je v tem obdobju prihajal pogosto v Celje tajnik Zveze kovinskih delavcev Franc Leskošek-Luka, ki je v novem boju s kapitalisti skušal doseči čim več zlasti za najbolj zatirano in izpostavljeno delavstvo Westnove tovarne.

Franca Leskošek je kot bivši delavec — kovinar v Westnovi tovarni dobro poznal Westnove metode pri izkoriščanju delavstva in njegovo trmoglavost. Zato je po Leskoških navodilih delavstvo zahtevalo, da tudi on sodeluje pri razgovorih o novi kolektivni pogodbi in ne samo Westen in delavska zbornica. Če bi Westen tako sodelovanje

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
4 štipendije

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
4 štipendije – orodjar
4 štipendije – strojni ključavničar
1 štipendija – rezkalec
1 štipendija – strugar
5 štipendij – elektromehanik

ISKRA – tovarna baterij Zmaj, Ljubljana

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarskopravna usmeritev

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer – poslovna usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija za obrat Šentvid pri Stični

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
5 štipendij – ena za obrat Šentvid pri Stični

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – obratni električar – ena za obrat Šentvid pri Stični
3 štipendije – strojni ključavničar – ena za obrat Šentvid pri Stični

ISKRA – tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov, Železniki

EKONOMSKA FAKULTETA
2 štipendiji – ekonomska smer

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO
2 štipendiji – industrijska elektrotehnika – ena za obrat Idrija
2 štipendiji – industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
3 štipendije – tehnološka skupina – ena za obrat Idrija
2 štipendiji – konstrukcijska skupina

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA
1 štipendija – energetika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
1 štipendija – šibki tok
7 štipendij – jaki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
8 štipendij – dve za obrat Idrija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – KEMIJA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA
3 štipendije – elektromehanik
5 štipendij – strojni ključavničar – dve za obrat Idrija
2 štipendiji – strugar
3 štipendije – rezkalec
3 štipendije – orodjar

ISKRA – tovarna elektronskih inštrumentov, Horjul

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovna smer finančna usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
2 štipendiji – šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
1 štipendija

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
2 štipendiji

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
3 štipendije – RT mehanik
1 štipendija – elektromehanik
2 štipendiji – orodjar

ISKRA – tovarna gospodinjskih aparatov, Škofja Loka

EKONOMSKA FAKULTETA
1 štipendija – poslovno organizacijska usmeritev
1 štipendija – finančna usmeritev
2 štipendiji – komercialna usmeritev

PRAVNA FAKULTETA
1 štipendija – gospodarskopravna usmeritev

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
1 štipendija

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
1 štipendija

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
1 štipendija – rezkalec
1 štipendija – elektromehanik

ISKRA – tovarna industrijske opreme, Lesce

POKLICNA ŠOLA
2 štipendiji – orodjar
2 štipendiji – strojni ključavničar
2 štipendiji – rezkalec
6 štipendij – strugar

Seminar delegatov skupščine ZP

25. maja je bil v Telekomunikacijah na Laborah seminar delegatov skupščine ZP Iskre. Pri izredno zanimivih, a žal slabo obiskanih predavanjih so sodelovali predavatelji: ROMAN ALBREHT, član stalnega dela konference ZKJ (Temeljna družbenopolitična in ekonomska ureditev), IVAN KUKOVEC, sekretar sektorja za samoupravljanje pri republiških sindikatih (Vloga delegatov v samoupravnem sistemu ZP Iskra) ter v.d. generalnega direktorja ZP Iskra JOŽE HUJS (Programsko-poslovna usmeritev ZP Iskre).

Spričo aktualnosti in zanimivosti bomo o seminarju podrobneje poročali v naslednji številki.

V.B.R.

Praksa štipendistov Iskre v tujini

Vsako leto skupina štipendistov opravlja svojo počitniško prakso v tujini. Klub štipendistov ISKRE s pomočjo referata za štipendije pripravi praktikantska mesta v tujini. To je primer dobrega sodelovanja in usklajenega dela.

Leto leto nas je spremljal strah, da bo malo mest zaradi gospodarskih težav v svetu. Toda imeli smo malo sreče in tako odhajajo naši štipendisti v Švico in Nemčijo. Posebnega pomena je odhod štipendistov v Švico. Imeli bodo možnost, da se seznajajo s tovarno električnega orodja Perles, ki ga ima ZP Iskra delno odkupljenega.

Izredna vrednost je prav v tem, da se mladi spoznajo z dosežki v svetu. Večkrat lahko tako predvidimo našo pot razvoja. Seznani se bodo z disciplino, ki vlada v teh podjetjih. Takrat bodo lahko precenili težnje in možnosti naše industrije, ter ugotovili, kaj je potrebno, da bi se približali tehnološko naprednejšim deželam.

Spoznavanje organizacije dela bo dalo marsikomu nove ideje ob bodoči zaposlitvi v Iskri in lahko jih bo prenesel na domača tla.

Vedmo, da nekatere veje že dosega evropsko in svetovno raven tehnologije in napredka. Drugod pa bo potrebno doseči tehnološko in organizacijsko raven, kajti vemo, da zaostajamo za drugimi.

Za študenta pa predstavlja to tudi ceneno možnost, da spozna svet in kulturo v krajih, kjer bo bival. Koristi, ki jih prinaša inozemska praksa, so tako velikega značaja za štipendista samega in tudi delovno organizacijo, ki ga štipendira.

Lahko se pohvalimo, da so v letošnjem letu vsi študentje četrtega letnika, ki so želeli prakso v tujini, tudi dobili praktikantsko mesto. Tako nam je do sedaj uspelo pripraviti 16 praks. Ob tem pa imamo še možnosti, da dobimo za zamenjavo s študentsko

delavstva odklonil, naj bi akcijski odbor delavstva napovedal stavko, s pričetkom dne 5. novembra 1934.

Kot je bilo pričakovati, se je Westen spočetka upiral direktnemu stiku s svojimi delavci pri pogajanjih. Toda prav na dan predvidenega začetka stavke je obvestil delavce, da se bodo začela pogajanja dne 12. novembra med vodstvom podjetja in delavskimi zaupniki ter zastopniki Delavske zbornice, za sklenitev nove kolektivne pogodbe. K taki odločitvi je največ pripomogel odločen nastop Franca Leskoška, ki je ob organizirani moči delavstva prisilil Westna k podpisu pogodbe, katera je vsaj nekoliko omilila in izboljšala neznosni položaj delavcev. Zaradi tega takrat do napovedane stavke ni prišlo.

Westen je bil zagrižen Nemec in je poskrbel, da je bila njegova tovarna glavna opora celjskega in spodnje štajerskega nemštva. Po prihodu Hitlerja na oblast v Nemčiji in ponesrečenem puču nacistov v Avstriji, je Westen skrbno pripravil pomoč vsem nacistom, ki so pribežali v Jugoslavijo. Westen je skušal vpeljati v tovarni vojaški red po nacističnem vzorcu in se je imel za „delavskega voditelja“, pri čemer pa se je krčevito branil priznati delavske strokovne organizacije, kot predstavnice delavstva. Novi vodilni ljudje, ki jih je poklical iz Nemčije, so bili zakrknjeni nacisti.

Delavsko gibanje, ki je pod vodstvom Komunistične partije zajemalo čedalje večji razmah, je dobro občutilo, kaj pripravljala Westen in se je zaradi tega še bolj okrepilo. To nam pričajo važni zgodovinski dogodki, kot so zlet „Svobod“ iz vse Slovenije dne 7. julija 1935 v Celju in silen porast drugih množičnih akcij, ki jih je organizirala Partija, ustanovitev društva delavskih žena in deklet, ki mu je predsedovala pokojna Ivanka Lipovškova, delavka v Westnovi tovarni, itd.

PREDLOG SPORAZUMA

Predlog samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov v SR Sloveniji je na svoji 3. seji dne 30. aprila t. l. obravnaval Odbor za kadrovske-socialne zadeve skupščine ZP Iskra in sprejel naslednji sklep:

„Odbor za kadrovske socialne zadeve podpira predlog družbenega in samoupravnega sporazuma o štipendiranju. Vsem TOZD v ZP Iskra odbor priporoča, da samoupravni sporazum čimprej sprejmejo in podpišejo, da s tem omogočijo, da se s šolskim letom 1974/75 lahko začne uvajati.

Kadrovske področje skupnih služb ZP Iskra bo pripravilo pravilnik o izvajanju tega sporazuma za ZP Iskra, v katerem bodo predvideni organi upravljanja na področju štipendiranja, razpis štipendij in izbira kandidata ter postopek zasledovanja uspešnosti študija in izplačevanja štipendij.

Vse TOZD naj sklep o pristopu k samoupravnemu sporazumu o štipendiranju učencev in študentov v SR Sloveniji pošljejo skupščini občine, kjer ima TOZD svoj sedež, in kadrovskemu področju skupnih služb ZP Iskra.“

Odbor udeležencev dogovarjanja o štipendijski politiki v SRS je mnenja, da mora biti nosilec celotne akcije v TOZD sindikalna organizacija, kot je v krajevnih skupnostih za to zadolžena SZDL.

V. d. direktorja
Kadrovskega področja
Igor Slavec, l. r.

organizacijo še osem mest. To bi bil lep uspeh ob možnostih, ki jih imamo.

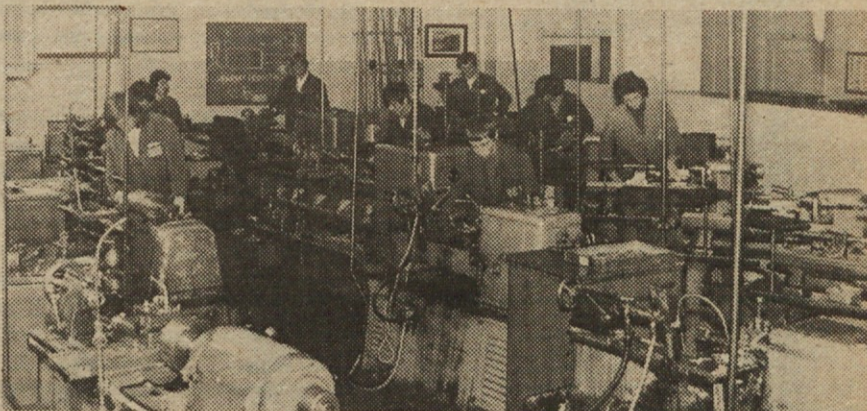
Vsa pohvala gre Janiju Urbancu, ki je to nalogo opravil z izredno vnemo in voljo.

S svojo dejavnostjo in aktivnostjo je upravičil nastop v izvršnem odboru

in marsikdo od štipendistov mu bo lahko hvaležen.

Vse tiste, ki letos niste mogli v tujino in bi želeli na strokovno prakso drugo leto, pa opozarjam, da bomo v začetku drugega šolskega leta pobirali prijave.

-SG-

Večina strojne opreme v delavnicah je stara čez 30 let in učna sredstva bi bilo nujno potrebno dopolniti.

Šolski center . . .

(Nadaljevanje s 4.strani)

- 1) V razredu nas je 33, čeprav je običajno število v tem letniku druge okrog 25. Primanjkuje nam celo stolov, delavnica je prenatrpana, stroji za priučitev naj bi bili sodobnejši in predvsem nazornejši.
- 2) Zajtrkujem ne, ker odidem od doma ob 5.30, lani pa že ob 2.30 zaradi slabih zvez. Letos stanujem zaradi tega pri sorodnikih. Malicam ob 10.15, kadar je v tovarniški menzi topel obrok. Včasih jih zmanjka.
- 3) V ambulanto Elektromehanike grem le, kadar zbolim. Zobe hodim popravljat na Jesenice.
- 4) Čakam na postaji ali v mestu, raje pa bi se medtem učil in delal domače naloge, če bi bil v šoli za to prostor. Tega pa žal ni. V internatu nočem stanovati zaradi pomanjkljive discipline sestanovalec. Kljub temu sem prav dober dijak, lahko pa bi bil tudi odličen, če bi bile razmere ugodnejše. Žal dosega tudi večina mojih sošolcev

precej slabše učne uspehe kot bi jih sicer.

Tako dijaki. Vodilno osebje pa je zaradi omenjenih težav že davno pričelo z akcijo za novogradnjo, saj sedanja zgradba po odločbi Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo zadošča za največ 250 učencev. V tej odločbi je tudi ugotovljena potreba po postopnem prehodu na kabinetni pouk, ureditvi prostorov, dopolnitvi in ureditvi učnih zbirk, ponazoril ter nabavi opreme za praktični pouk. Za uresničitev postavljenih zahtev je bil Šolskemu centru postavljen rok 1. november 1974.

Za novogradnjo je z urbanističnim načrtom določena lokacija na Zlatem polju. Načrte zanjo je že izdelalo Projektivno podjetje v Velenju. Na podlagi izračunov je bil izdelan tudi elaborat predračuna, ki so ga že poslali v banko zaradi odobrenja kredita. Ta bo odobren šele takrat, ko bo zagotovljena 30 % samoudeležba s strani ustanovitelja ZP Iskra. Problemi pritiskajo in čas beži.

V.B.R.

Delavci so protestirali proti rastoči draginji življenjskih potrebščin, kajti njihov, že itak skrajno slab položaj se je s tem še bolj poslabšal. Delavci Westnove tovarne so s svojimi nizkimi mezdami živitarili iz dneva v dan. Zaradi izredno težkega socialnega položaja, v katerem so se nahajali, so postavljali svoje zahteve po izboljšanju mezd, da bi si vsaj malo izboljšali življenjske pogoje. Westen pa je njihove zahteve brezobzirno zavračal, medtem ko se je sam kopal v izobilju, njegov sin pa je prirejal nočne orgije v vili, ki si jo je dal zgraditi na Golovcu. „Delavski vodja“ Westen je polnil čedalje bolj svoj že itak prepoln žep na račun krvavih žuljev svojih delavcev.

Takšen je bil položaj, ko je l. 1935 postal Franc Leskošek-Luka predsednik strokovne komisije za Slovenijo. Na tem položaju je vse bolj neposredno organiziral množične delavske akcije ter ustvarjal zvezo med Partijo in borbenimi delavci v sindikalni organizaciji, izločeval oportunistične vplive v vodstvih sindikatov in se kot neutrudljiv, zavesten komunist boril za boljšo prihodnost delavstva.

„STROJEVODJA, ZAPELJI PO PREKLETIH BABAH!“

Neusmiljeno in brezobzirno izkoriščanje delavstva in grobo ravnanje vodilnih oseb – nacistov z delavci in delavkami je bilo povod, da se je l. 1936 delavstvo Westnove tovarne dvakrat uprlo in se odločilo za stavko. Nemški nacisti niso bili le pohotni in zahrbtni. Poniževali so slovenskega delavca, kar je delavstvo še bolj bolelo, kot nizke mezde.

Če je bilo v začetku obratovanja od strani nemškega gospoda le trohica spoštovanja človeškega dostojanstva do svojih delavcev, sedaj o tem ni bilo več ne duha ne sluha. To so jasno pokazali naduti nemški mojstri in predelavci, ki jih je Westen uvozil iz Nemčije z namenom, da bi po

teptali vse, kar je slovenskega, da bi čim bolj ponižali slovenskega človeka in mu vcepili občutek manjvrednega hlapčevstva.

Toda delavci so mislili in reagirali drugače. Mera potrpežljivosti je bila polna, ko je meseca maja l. 1936 mojster Kersnik v emajlirnici samovoljno in po krivici odpustil dve mladi delavki. Pohotni mojster ni dosegel tega, kar je nameraval in kaj drugega bi tudi nameraval tak nacistični pokvarjenec z dvema mladima slovenskima dekletoma . . . Delavci so se takemu početju uprli in tri dni stavkali ob svojih strojih. Westen je moral svojega priljubljenega nacističnega priganjača Kersnika poslati na dopust. Ko pa se je vrnil na delo, so ga delavci zgrabili in pognali skozi vrata tovarne. Westen ga je bil primoran odpustiti.

Zaradi podobnih pripetljajev je zavrelo med delavstvom tudi v mesecu avgustu istega leta. V lakirnici je delal kot mojster nadut in zahrbtn sudetski Nemec po priimku Flek. Bil je pohlepen ženskar. V njegovem oddelku je delalo lepo, črnilaslo slovensko dekle, Marija Ogrizek. To je bila mlada, poštena delavka in po njej je stegnili svoje umazane in nagnusne prste nacist Flek. Dekle, pa se mu je odločno uprlo in zato jo je oklofotal, potem pa še obrcal.

Okoli Marije so se zbrale delavke in sklenile, da Fleka ne bodo več prenašale. Ko se je prikazal, so ga zgrabile in ga vrgle pri vratarnici ven iz tovarne.

Ta dogodek je Westna močno razburil in takoj je ukazal ustaviti obrate. Stroji so sicer nehali teči, vendar delavci jih niso zapustili. Westen je poklical policijo in orožnike, kajti dobro je vedel, da se bodo vsa oblastva postavila na njegovo stran. Tako bo tudi v tem boju z delavci zmagal samo on!

(dalje prihodnjič)

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

V želji, da spodbujamo mladino za izobraževanje v skladu s potrebami združenega dela, ob spoznanju o pomembnosti štipendijske politike in štipendiranja pri uresničevanju družbeno dogovorjene in v samoupravnih sporazumih združenega dela opredeljene kadrovske politike njenega načrtovanja, usklajevanja in povezovanja v sistemu vzgoje in izobraževanja, v težnji, da bi na osnovah socialistične solidarnosti zagotavljali mladini v največji možni meri izenačene materialne možnosti za šolanje kot enega bistvenih predpogojev za preprečevanje socialnih razlik in ob upoštevanju temeljnih načel in kriterijev, ki jih uveljavljajo samoupravne interesne skupnosti, skupščine občin, družbenopolitične organizacije in gospodarska zbornica SR Slovenije v družbenem dogovoru o oblikovanju in izvajanju štipendijske politike v SR Sloveniji sprejemamo delavci in drugi delovni ljudje v temeljnih organizacijah združenega dela v SR Sloveniji

SAMOUPRAVNI SPORAZUM O ŠTIPENDIRANJU UČENCEV IN ŠTUDENTOV

I. TEMELJNE DOLOČBE

1.

S tem samoupravnim sporazumom določamo kriterije za štipendiranje učencev srednjih šol in študentov visokošolskih zavodov.

Štipendiranje obravnavamo kot sestavni del razvojnih načrtov združenega dela in s tem zagotavljamo učinkovitost sredstev vloženih v ta namen.

Za štipendiranje na območju SR Slovenije sprejemamo enotne kriterije, ki naj prispevajo k zmanjševanju odliva kadrov iz manj razvitih območij in usmerjanju kadrov ter obenem zagotavljajo enakopravne možnosti kadrovanja organizacijam združenega dela glede na njihove potrebe in v skladu z družbenimi plani razvoja.

2.

Pri sporazumevanju upoštevamo naloge na področju kadrovske politike in stališča organov družbenopolitičnih organizacij in skupnosti o izenačevanju materialnih možnosti za šolanje otrok.

3.

Pri štipendiranju bomo sodelovali s službami poklicnega usmerjanja in vzgojnoizobraževalnimi zavodi, v delo organov, ki odločajo o štipendiranju, pa bomo vključevali predstavnike učencev in študentov.

4.

Pri štipendiranju bomo dosledno upoštevali prednost učencev in študentov, ki so v slabšem materialnem položaju in imajo boljši učni uspeh ter otrok iz delavskih in kmečkih družin.

5.

Pristopamo k Titovemu skladu za štipendiranje mladih delavcev, in otrok delavcev in sprejemamo določila družbenega dogovora o ustanovitvi Titovega sklada, njegov statut in kriterije za štipendiranje iz tega sklada kot sestavni del tega sporazuma.

II. KRITERIJI ZA ŠTIPENDIRANJE

6.

Pri štipendiranju upoštevamo, da del mladine po končani osnovni šoli kljub ugotovljenim sposobnostim zaradi slabših materialnih (socialnih) razmer ne more nadaljevati šolanja, da pa za vse te mlade še nimamo neposrednega kadrovskega interesa.

Obenem upoštevamo, da v skladu s plani razvoja štipendiramo učence in študente za konkretno delo v posameznih organizacijah združenega dela in se zato sporazumemo tudi o enotnih kriterijih tega štipendiranja.

Zato obravnavamo štipendije kot:

- sestavni del vlaganj v družbeno reprodukcijo,
- instrument kadrovske politike združenega dela,
- nagrado in spodbudo za uspešno delo učencev in študentov, ki se povezujejo z organizacijami združenega dela,
- pomembno obliko izenačevanja materialnih možnosti za šolanje.

Štipendije iz združenih sredstev

7.

Za uresničitev namena iz prvega odstavka prejšnjega člena se sporazumemo, da bomo od 1. julija 1974 združevali iz sklada skupne porabe sredstva v višini 0,5 % od bruto osebnih dohodkov na posebnih računih na ravni občin, v katerih imajo naše temeljne organizacije združenega dela svoj sedež.

Obenem sprejemamo obveznost, da bomo del združenih sredstev solidarnostno namenili kot svoj prispevek k združenim sredstvom delavcev in drugih delovnih ljudi v občinah, ki v njih kljub izpolnjeni obveznosti iz prejšnjega odstavka vseh učencev in študentov, ki izpolnjujejo pogoje za štipendiranje iz združenih sredstev, ne bodo mogli štipendirati. Skrb za izvršitev te obveznosti poverjamo skupnim komisijam.

8.

Pri določanju višine štipendije iz združenih sredstev bomo kot osnovo upoštevali mesečne življenjske stroške učencev in študentov v času šolanja. Pri tem bomo upoštevali, da k stroškom šolanja prispevajo tudi starši. Zato bomo kot delež staršev upoštevali polovičen dohodek na člana družine in otroški dodatek za kandidata za štipendijo, razliko do življenjskih stroškov pa bomo zagotovili s štipendijo iz združenih sredstev.

9.

Da zagotovimo čimbolj objektivno odločanje pri štipendiranju iz združenih sredstev in v želji, da zagotovimo največjo možno učinkovitost teh sredstev, bomo upoštevali tudi mnenja vzgojno-izobraževalnih zavodov, krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in drugih organizacij, pri obravnavi prijav kandidatov iz družin samohranilk in prijav poročenih študentov pa bomo zahtevali tudi mnenje organov socialnega skrbstva.

Pri presoji dohodkov oz. materialnega položaja prijavljenih kandidatov bomo upoštevali vse dohodke družine v preteklem letu.

10.

Življenjske stroške bomo ugotavljali vsako leto na novo. Pri tem bomo upoštevali ugotovitve pristojnih organov in institucij. Pri določanju višine teh stroškov pa bomo upoštevali stroške:

- stanovanja in prehrane,
- obleke in obutve,
- šolskih potrebščin,
- kulture in rekreacije,
- prevoza. Štipendije iz združenih sredstev bomo usklajevali z višino življenjskih stroškov vsako leto na novo.

11.

Iz združenih sredstev bomo štipendirali le učence in študente, ki delež njihovih staršev ne presega življenjskih stroškov iz prejšnjega člena.

Iz združenih sredstev bomo štipendirali učence in študente toliko časa, dokler se ne bodo ti štipendisti vključili v štipendijsko razmerje in prevzeli obveznosti začeti delati po končanem šolanju v združenem delu štipenditorja. Dotlej bomo vse štipendiste iz združenih sredstev vezali pogodbeno na vključitev v združeno delo na območju občine njihovega stalnega bivališča.

Zato, da bi omogočali izenačene materialne možnosti za šolanje mladini tudi potem, ko se povezuje z združenim delom v smislu prejšnjega odstavka, bomo zagotovili učencem in študentom, da bodo lahko uveljavljali v občini stalnega bivališča pravico do razlike iz združenih sredstev med najnižjima štipendijama iz 13. člena tega sporazuma (350 oz. 450 točk) in izračunano višino štipendije, ki bi jim pripadala iz združenih sredstev po kriterijih tega sporazuma.

12.

Zato, da bodo združena sredstva res namenjena tistim, ki bi se brez štipendije ne mogli šolati, bomo štipendijo iz združenih sredstev odvzeli ali odklonili učencem in študentom, ki se na razpise štipendij v strokah, za katere se izobražujejo, ne bodo prijavili ali bodo tako štipendijo odklonili.

13.

Sporazumemo se, da z združenimi sredstvi v občinah gospodarijo skupne komisije, ki jih bomo oblikovali na enak način, kot zbore združenega dela skupščin družbenopolitičnih skupnosti.

Naloge, dolžnosti, pristojnosti in pravice skupnih komisij urejamo s pravili, ki so sestavni del tega sporazuma.

Štipendije organizacij združenega dela in iz skladov pri samoupravnih interesnih skupnostih

14.

V skladu s kadrovskimi potrebami, ki smo jih opredelili v razvojnih načrtih in v skladu s planom izobraževanja in štipendiranja kadrov bomo štipendirali učence in študente, tako da bodo za dosežene uspehe v šoli nagrajevani in za hiter in učinkovit študij posebej nagrajeni. V ta namen sprejemamo enotno lestvico točkovnih vrednosti teh štipendij, ki je takale:

— za učence srednjih šol z zadostnim uspehom	350 točk
— z dobrim uspehom	400 točk
— s prav dobrim uspehom	450 točk
— z odličnim uspehom	500 točk
za študente visokošolskih zavodov s povprečno oceno	
6,0–6,5 oz. 2,0–2,4	450 točk
6,6–7,2 oz. 2,5–2,9	500 točk
7,3–7,9 oz. 3,0–3,4	570 točk
8,0–8,6 oz. 3,5–3,9	650 točk
8,7–9,3 oz. 4,0–4,4	750 točk

9,4–10 oz. 4,5–5

850 točk

Štipenditorji v manj razvitih občinah lahko povečajo štipendije iz prejšnjega odstavka do 200 točk.

Študentom, ki opravijo vse obveznosti iz prejšnjega šolskega leta do decembra naslednjega šolskega leta, se štipendija poviša za 100 točk, če opravijo te obveznosti do septembra istega šolskega leta, pa za 250 točk. Upoštevali bomo študijski uspeh vseh let študija.

Vrednost točke iz prvega odstavka tega člena bomo določali vsako leto na novo z upoštevanjem gibanja osebnih dohodkov v SR Sloveniji in tako usklajali družbenoekonomski položaj mladine v šolah s položajem delavcev in drugih delovnih ljudi.

15.

Delavci na področju družbenih dejavnosti bomo štipendirali kadre, za te dejavnosti po prejšnjem odstavku s tem, da bomo ta sredstva združevali v skladih pri samoupravnih interesnih skupnostih.

Če posameznih učencev in študentov, ki so se odločili za šolanje v poklicih na področju družbenih dejavnosti ne bomo mogli vključiti v štipendiranje za konkretne potrebe organizacij združenega dela v teh dejavnostih, jih bomo iz skladov pri samoupravnih interesnih skupnostih štipendirali za območja občin, kot to velja za štipendiranje iz združenih sredstev po kriterijih tega sporazuma.

16.

Zavezuje se, da razen štipendij po kriterijih tega sporazuma ne bomo urejali drugih oblik materialne pomoči ali nagrajevanja učencev in študentov v času šolanja.

Razpisi in štipendijska razmerja

17.

Štipendiranje bomo objavljali z javnimi razpisi in navedli vse pogoje, ki so pomembni za štipendijsko razmerje in kasnejše delo štipendistov ter tako omogočali, da se bodo učenci in študenti prosto odločali pri izbiri poklica in dela.

Za prijavo na razpise bomo zahtevali obrazec DZS – 1,65 „Prošnja za štipendijo“, kandidati pa bodo morali priložiti tudi vsa dokazila o materialnem položaju in učnem uspehu.

18.

Štipendirali bomo za čas šolanja ali študija na posameznih vzgojno-izobraževalnih zavodih v skladu z določili zakonov o trajanju šolanja ali študija in statuti vzgojno-izobraževalnih zavodov.

19.

Štipendijska razmerja bomo urejali s pogodbami.

V pogodbah o štipendiranju bomo uredili zlasti naslednje medsebojne obveznosti in pravice:

- obveznosti štipendista do šolanja ali študija,
 - obveznosti štipendista do štipenditorja (delovna praksa, naloge s področja bodočega dela štipendista),
 - določila o višini štipendije in čas, ko mora štipendist šolanje končati in začeti delati v združenem delu štipenditorja,
 - obveznost povrnitve štipendije, če štipendist ne izpolni pogodbenih obveznosti, razen v primerih, ko je vzrok neizpolnitve daljša bolezen ali trajna nezmožnost za šolanje in delo,
 - druga določila, ki naj prispevajo k hitremu in kvalitetnemu šolanju oz. izhajajo iz tega sporazuma in splošnih aktov, s katerimi urejamo štipendiranje.
- Vzorec pogodb o štipendiranju je priloga k temu sporazumu.

Sporazumemo se, da so štipendisti prosti pogodbenih obveznosti, če jim v 30 dneh po njegovem pismenem obvestilu, da je šolanje v skladu s pogodbo o štipendiranju končal, ne bomo določili roka za začetek dela – pripravništva. Ta rok ne sme biti daljši od 15 dni.

20.

V pogodbah o štipendiranju iz združenih sredstev bomo uredili smiselno enake medsebojne obveznosti in pravice, kot v pogodbah iz prejšnjega člena.

Štipendisti iz združenih sredstev v posamezni občini s pogodbo prevzamejo obveznost, da se bodo po končanem šolanju vključili v združeno delo na območju iste občine, vendar bo ta obveznost prenehala, ko se bodo ti štipendisti povezali v skladu z določili 11. člena tega sporazuma.

21.

Za štipendiranje iz skladov pri samoupravnih interesnih skupnostih bomo uporabljali smiselno enaka določila, kot v 17. in 18. členu tega sporazuma.

Javnost in evidenca podatkov

22.

Zavezuje se, da bomo posredovali kadrovskim službam občin, kjer ima naša temeljna organizacija združenega dela svoj sedež, naslednje podatke:

- splošne akte, s katerimi urejamo štipendiranje,
- razpise štipendij,
- pregled razpoložljivih štipendij za posamezno šolsko leto, ki naj bo objavljen vsako leto najkasneje do 30. aprila,
- rezultate razpisov in pregled neizpolnjenih potreb,
- druge podatke, ki se nanašajo na štipen-

ISKRA – tovarna električnih merilnih inštrumentov, Otoče

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

- 1 štipendija – industrijska elektrotehnika
- 1 štipendija – računalništvo in informatika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO

- 1 štipendija – konstrukcijska usmeritev, višješolski študij
- 1 štipendija – tehnološka usmeritev, višješolski študij

POKLICNA ŠOLA

- 5 štipendij – orodjar
- 3 štipendije – finomehanik
- 1 štipendija – strojni ključavničar
- 1 štipendija – rezkalec
- 1 štipendija – strugar
- 5 štipendij – elektromehanik

ISKRA – tovarna kondenzatorjev, Semič

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

- 1 štipendija – elektrifikacija
- 1 štipendija – industrijska elektronika

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO

- 1 štipendija – tehnološka usmeritev

PRAVNA FAKULTETA

- 1 štipendija – gospodarskoppravna usmeritev

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO

- 1 štipendija – tehnična fizika

FILOZOFSKA FAKULTETA

- 1 štipendija – psihologija

FAKULTETA ZA SOCIOLOGIJO, POLITIČNE VEDE IN NOVINARSTVO

- 1 štipendija – kadrovsko-organizacijska smer

EKONOMSKA FAKULTETA

- 1 štipendija – poslovno organizacijska smer – načrtovalno analitska usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO

- 2 štipendiji – šibki tok
- 2 štipendiji – jaki tok

ISKRA – tovarna elektronskih naprav, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

- 7 štipendij – telekomunikacije

EKONOMSKA FAKULTETA

- 1 štipendija – poslovna smer – načrtovalno analitska usmeritev

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO

- 3 štipendije – šibki tok

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

- 2 štipendiji

POKLICNA ŠOLA

- 6 štipendij – strojni ključavničar
- 2 štipendiji – rezkalec
- 3 štipendije – orodjar
- 2 štipendiji – finomehanik
- 3 štipendije – TK mehanik
- 2 štipendiji – strugar

ISKRA – tovarna orodij, Ljubljana

POKLICNA ŠOLA

- 2 štipendiji – rezkalec

ISKRA – tovarna radijskih sprejemnikov, Sežana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

- 1 štipendija – telekomunikacije ali industrijska elektronika

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO

- 4 štipendije – šibki tok

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA

- 1 štipendija

POKLICNA ŠOLA

- 4 štipendije – orodjar
- 3 štipendije – strojni ključavničar

ISKRA COMMERCE, Ljubljana

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO

- 12 štipendij – šibki tok
- 2 štipendiji – jaki tok

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA

- 19 štipendij

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA

- 10 štipendij

ADMINISTRATIVNA ŠOLA

- 7 štipendij

POKLICNA ŠOLA

- 27 štipendij – TK mehanik
- 3 štipendije – RT mehanik
- 3 štipendije – elektromehanik

ISKRA – Raziskovalni inštitut, Ljubljana

FAKULTETA ZA ELEKTROTEHNIKO

- 1 štipendija – računalništvo in informatika
- 9 štipendij – avtomatika
- 9 štipendij – industrijska elektronika
- 2 štipendiji – telekomunikacije
- 4 štipendije – merilno regulacijska smer

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO

- 2 štipendiji – tehnična fizika

VIŠJA TEHNIŠKA VARNOSTNA ŠOLA

- 1 štipendija

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – ELEKTRO
6 štipendij – šibki tok

POKLICNA ŠOLA
3 štipendije – RT mehanik
2 štipendiji – strugar
2 štipendiji – elektromehanik

ISKRA – Industrija EMO, Celje

FAKULTETA ZA STROJNIŠTVO
5 štipendij – energetska smer
8 štipendij – konstrukcijska smer
7 štipendij – tehnološka smer

EKONOMSKA FAKULTETA
10 štipendij – splošna ekonomska smer
10 štipendij – poslovno organizacijska smer

VIŠJA EKONOMSKO-KOMERCIALNA ŠOLA
10 štipendij – knjigovodsko-finančna smer
4 štipendije – zunanje-trgovinska smer
1 štipendija – splošno-komercialna smer

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA
6 štipendij – energetska smer
9 štipendij – merilno-tehnološka smer

UPRAVNO ADMINISTRATIVNA ŠOLA
10 štipendij

EKONOMSKA SREDNJA ŠOLA
10 štipendij

TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA – STROJNA
6 štipendij

Kandidati za štipendije naj pošljejo svoje vloge na naslov: ZDRUŽENO
PODJETJE ISKRA, KRANJ, Skupne službe, Referat za štipendije, LJUB-
LJANA, Trg prekomorskih brigad 1/VI (telefon 55-021 int. 302), kjer dobite
ljudi vse informacije.

Kandidati, ki želijo biti štipendirani za Raziskovalni inštitut, naj pošljejo
svoje vloge na naslov: ISKRA – Raziskovalni inštitut, Tržaška 2, Ljubljana.
K vlogi, ki mora biti izpolnjena na obrazcu 1,65 DZS in je ni treba
kolkovati, naj kandidati priložijo:

- foto kopijo spričevala (ali overovljen prepis) zadnjega letnika in zaključ-
nega izpita oz. potrdilo o vseh do sedaj opravljenih izpiti v vajah z
ocenami (študentje, ki so že vpisani na fakulteti) in frekventacijsko po-
trdilo,
- potrdilo o premoženjskem stanju in dohodkih družinskih članov v dru-
žinski skupnosti za leto 1974 (dohodki iz obrti, kmetijstva, pokojnine,
postranske dejavnosti itd.) – obr. 0,12. Priložena morajo biti tudi potrdila
organizacij, kjer so člani družinske skupnosti zaposleni, kjer dobivajo
pokojnino, kjer je registrirana obrt, kjer so določene davčne obveznosti
itd.,
- potrdilo o višini otroških doklad oz. potrdilo, da le-teh ne prejemajo,
- potrdilo o začasnem bivališču, če študent biva oz. bo bival med časom
študija zunaj kraja svojega stalnega bivališča,
- potrdilo krajevne skupnosti, če eden od staršev ni zaposlen.

Prednost imajo tisti, ki stanujejo v bližini organizacije, za katero se bodo
šolali; ki so v slabšem materialnem položaju in, ki imajo boljši učni uspeh ter
otroci iz delavskih in kmečkih družin.

V vlogi naj kandidati navedejo, za katero organizacijo v okviru ZP ISKRA
želijo biti štipendirani.

Upoštevali bomo vloge, ki bodo prispele do 15. julija in jim bodo prilo-
ženi vsi potrebni dokumenti.

Kandidate bomo obvestili o sklepu komisije za štipendije do 31. avgusta
1974.

Šolski center Iskra

BO SPREJEL ZA ŠOLSKO LETO 1974-1975 V I. LETNIK:

TEHNIŠKE STROJNE IN ELEKTRO ŠOLE KRANJ

90 učencev, in sicer:
– 30 učencev v strojni odsek
– 30 učencev v elektro odsek – šibki tok
– 30 učencev v elektro odsek – jaki tok

POKLICNE KOVINARSKÉ IN ELEKTRO ŠOLE KRANJ 148 učencev za
naslednje organizacije v Združenem podjetju Iskra:

– 100 učencev za ISKRO, Industrijo za telekomunikacije, elektronsko in
elektromehaniko v Kranju, in sicer:

- 15 orodjarjev
- 15 finomehanikov
- 10 strojnih mehanikov
- 15 strugarjev
- 10 rezkalcev
- 15 elektromehanikov
- 20 telekomunikacijskih mehanikov
- 16 učencev za ISKRO, Tovarno elektromotorjev in gospodinjskih aparatov
v Železnikih, in sicer:

- 3 orodjarje
- 5 strojnih mehanikov
- 2 strugarja
- 3 rezkalce
- 3 elektromehanike
- 16 učencev za ISKRO, Tovarno električnih merilnih instrumentov v Oto-
čah, in sicer:
- 5 orodjarjev
- 4 finomehanike
- 1 strugarja
- 1 rezkalca
- 5 elektromehanikov
- 12 učencev za ISKRO, Tovarno industrijske opreme v Lescah, in sicer:
- 2 orodjarja
- 2 strojna mehanika
- 6 strugarjev
- 2 rezkalca
- 4 učence za ISKRO, Tovarno gospodinjskih aparatov v Škofji Loki –
Reteče, in sicer
- 2 orodjarja
- strojnega mehanika
- 1 rezkalca

diranje in so v skupnem interesu (zlasti
podatke za statistična raziskovanja).

Vsi podatki v zvezi s štipendiranjem so
javni in vselej na razpolago organom delav-
skega nadzora in organom upravljanja.
Sankcije

23.
Zavezujemo se, da drug drugemu ne
bomo prevzemali štipendistov, razen če se
bomo dogovorili za sporazumen prenos.
Spoštovali bomo svobodno odločanje
mladih pri povezovanju s štipenditorji in pri
odločanju za delo.

24.
Če bi kdorkoli od udeležencev spora-
zumevanja ali podpisnic tega sporazuma
kršil njegova določila, bomo uveljavljali
posebno moralno in materialno odgovor-
nost.

V ta namen bodo v vsaki občini delovala
stalna razsodišča, ki so pristojna glede na
sedež kršilca sporazuma.

Razsodišča bodo za kršitve tega spora-
zuma izrekla javni opomin in druge sankcije
iz družbenih dogovorov o kadrovski poli-
tiki. Za hujše kršitve samoupravnega spora-
zuma bodo razsodišča izrekla tudi materi-
alne sankcije, tako da bo podpisnica, ki je
sporazum kršila, morala prispevati iz sred-
stev skupne porabe v združena sredstva v
občini do 50.000 dinarjev, odgovorna ose-
ba pa iz svojega osebnega dohodka do
5.000 dinarjev.

Pobudo za ugotavljanje kršitve spora-
zuma ima vsak udeleženec sporazuma in
podpisniki družbenega dogovora o obliko-
vanju in izvajanju štipendijske politike v SR
Sloveniji.

Odločitve razsodišč bomo sprejeli kot
dokončne in jih bomo izvršili v rokih, ki jih
bodo določila razsodišča.

Delo razsodišča bomo uredili s pravili, ki
jih bomo sprejeli na prvi seji skupne komi-
sije podpisnic tega sporazuma na ravni
republike.

III. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

25.
Vrednost točke iz 11. člena tega spora-
zuma znaša v tem letu 1 dinar.

Mesečni življenjski stroški učencev in
študentov znašajo 900 oz. 1.200 dinarjev in
so za 200 dinarjev nižji za tiste, ki se vozijo
na relacijah do 20 kilometrov oz. 300 di-
narjev nižji za tiste, ki se šolajo v kraju
stalnega bivališča.

26.
Za občane, ki z osebnim delom in last-
nimi sredstvi opravljajo gospodarsko in
negospodarsko dejavnost in pristopijo k
temu sporazumu, se smiselno uporabljajo
določila tega sporazuma, ki urejajo štipen-
diranje organizacij združenega dela.

Štipenditorji iz prejšnjega odstavka, ki se
jim ugotavlja dohodek, iz teh dejavnosti,
združujejo sredstva v smislu 7. člena tega
sporazuma.

27.
Štipendisti, ki imajo stalno bivališče v
drugih republikah, kjer ta sporazum ne
velja, uveljavljajo pravice iz tretjega odstav-
ka 11. člena tega sporazuma v občini sede-
ža štipenditorja.

Mladi o poklicih

(Nadaljevanje s 1. strani)

govora premalo pripravljena in pre-
puščena improvizacijam.

Kontakt z mladino, ki se ne more
odločiti, je ob pravilno pripravljenem
prikazu dela odločilnega pomena.

Pri tem pa se bo marsikdo vprašal,
zakaj se peščica štipendistov zavzema
za te razgovore, saj prav študentje
tehničnih fakultet nismo zadovoljni s
štipendijsko politiko. Mogoče zato,
ker realno vidimo probleme in situ-
acijo, ki bo prišla v primeru, da bodo
vsi mladi študirali ekonomijo in ko-
mercialno. Zanima me, kdo bo takrat
delal v razvoju in na raznih mestih
tehnologov in vodij.

Vsekakor pa bi se morala s temi
problemi ukvarjati družba s celotno
analizo razloga osipa študija in delov-
nimi pogoji inženirja in tehnika.

Družbenopolitične organizacije pa
bodo morale problem razčistiti in ga
po svoji poti rešiti. Klub štipendistov
nima niti sredstva niti tehničnih
možnosti, da bi se te akcije lotil
mного bolj zbrano kot sedaj.

Zanimivo bo videti, kako bo vpis
prihodnje leto, ko bo prvo leto druž-
benega dogovora o štipendiranju.
Takrat bomo videli, če se bo uresni-
čila predpostavka kluba štipendistov,
da bo družben dogovor v taki obliki še
bolj povečal vpis na družbene fakul-
tete.

Klub štipendistov ZP ISKRE je
tako stopil na novo področje dejav-
nosti in sodelovanja z referatom. Za
drugo leto si želimo bolje organizirano
delo in povezanost in finančno pod-
poro, da bodo zastavljeni cilji izve-
deni.

SG.

28.

Določila tega sporazuma ne veljajo za
učence srednjih šol s periodičnim poukom.
29.

Sporazumemo se, da vodijo evidenco
podpisnic tega sporazuma skupščine občin,
v katerih imajo naše temeljne organizacije
združenega dela svoj sedež, in jih obenem
pooblašamo za to, da prve seje skupne
komisije podpisnic tega sporazuma v
občini.

30.
Izvajanje tega sporazuma spremljajo
skupne komisije.

Za tolmačenje tega sporazuma je pristoj-
na skupna komisija na ravni republike.

31.

Svoje samoupravne akte, s katerimi ure-
jamo štipendiranje, bomo uskladili s tem
sporazumom v 30 dneh po njegovem spreje-
mu.

32.

Ta sporazum se lahko spremeni po po-
stopku, ki velja za njegov sprejem.

Pobudo za spremembo sporazuma da
vsaka skupna komisija podpisnic v občini

OBRAZLOŽITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

Predlog samoupravnega sporazuma
o štipendiranju učencev in študentov
v SR Sloveniji je rezultat triletnih
prizadevanj za čimbolj usklajeno druž-
beno dogovorjeno politiko štipendi-
ranja v naši republici in javne raz-
prave, ki je trajala do septembra lani.

Predlagamo sprejem novega spora-
zuma, ki naj bi razreševal vprašanja:
– enotnih kriterijev za štipendiranje v
SRS

- potrebnih ukrepov solidarnosti,
intervencije in izenačevanja materi-
alnih pogojev za izobraževanje
- usklajevanja štipendijske politike s
kadrovsko politiko v okviru razvoj-
nih planov združenega dela
- potrebnega stimuliranja kvalitete
in hitrejšega študija
- sankcij za kršitelje
- enotnih evidenc in javnosti pri
štipendiranju
- enakopravnosti oz. prednosti manj
razvitih območij
- prilagajanja višine štipendij gibanju
osebnih dohodkov in življenjskih
stroškov
- usklajevanja in sporazumevanja o
enotnih izhodiščih za vse dajalce
štipendij v naši republici.

Enotni kriteriji za štipendiranje v
naši republici so nujni. S tem po eni
strani zmanjšujemo odliv kadrov iz
manj razvitih območij, po drugi strani
pa preprečujemo, da bi se mladi ljudje
kljub morda drugačnim poklicnim
željam usmerjali v poklice, za katere
so že v času šolanja bolje nagrajevani.

Obenem bi to tudi omogočilo, da
se v večji meri uveljavi izbira mladine
po sposobnosti, ne pa, kot je bilo
temu doslej v večini primerov, da je o
nadaljnjem šolanju odločala materi-
alna zmogljivost staršev (socialna
struktura študentov in npr. gimnazij-
cev v večjih središčih je veren odraz
tega).

Pomemben element, ki ga moramo
zategadelj upoštevati, je solidarnost in
izenačevanje materialnih možnosti
mladine za izobraževanje. Opozorili
smo že, da materialni položaj v glavnem
odloča o možnosti za nadaljnje
šolanje. Če k temu dodamo še nizek
nivo poklicnih aspiracij, ki je s tem
pogojen, in zaviralne vplive gospodar-
sko in kulturno manj razvitega okolja,
ki v njem mlad človek odrasča, nala-
gamo s tem službam poklicnega
usmerjanja in vzgojno-izobraževalnim
zavodom naloge, da te vplive omilijo.
Da pa jim to omogočimo tudi po
materialni plati, predvidevamo ustre-
zno združevanje sredstev po enotni
stopnji za celo Slovenijo. Združena
sredstva naj omogočijo podeljevanje
štipendij, ki naj izenačujejo materi-
alne možnosti za izobraževanje glede
na življenjske stroške mladine v kraju
šolanja. Te štipendije naj bi nado-
mestile praznino med štipendijami, ki
že zavezujejo štipendista, da začne po
končanem šolanju z delom v združe-
nem delu štipenditorja in so torej bolj
kratkoročne, in potrebni intervenciji
ob vstopu v šolo, ko sicer neposredno
kadrovski interes organizacij združe-
nega dela še ni prisoten. Ob tem po-
sebej poudarjamo, da s štipendijami ni
moč reševati vzrokov slabšega uspeha
mladih, če so le-ti objektivno pogojeni
(oz. imajo zlasti pri prehodu iz osnov-
ne šole v srednjo šolo učenci kvalita-
tivno nižji nivo znanja). Ta vprašanja
razrešujemo na drugih ravneh, so pa
prav tako – razrešena seveda – pred-
pogoj za uspešnost politike štipendi-
ranja.

K stroškom šolanja morajo del
sredstev prispevati starši. Zato predvi-

ali podpisniki družbenega dogovora o obli-
kovanju in izvajanju štipendijske politike v
SR Sloveniji.

33.

Pooblaščeni organi, ki bodo v našem
imenu sklenili ta sporazum, bodo to storili
s pismeno izjavo.

34.

Ta sporazum je v občini sklenjen, ko
podajo izjavo iz prejšnjega člena pooblašče-
ni organi dveh tretjih delavcev in drugih
delovnih ljudi v občini. Delavci in drugi
delovni ljudje, ki bodo k sporazumu pristo-
pili po njegovi sklenitvi, sprejmejo obvezno-
sti in pravice iz tega sporazuma z dnem
sklenitve.

Dan, ko je sporazum sklenjen, objavi
občinski odbor za spremljanje izvajanja
družbenega dogovora o oblikovanju in izva-
janju štipendijske politike v SR Sloveniji.

35.

Ta sporazum se objavi v uradnih glasilih
občin v SR Sloveniji.

April 1974

devamo enoten mehanizem, po kate-
rem bi pri izračunu višine osnovne
štipendije upoštevali delež staršev v
višini polovičnega dohodka na člana
družine in otroškega dodatka, ki je
tudi oblika družbene pomoči. Razliko
do ugotovljenih življenjskih stroškov
naj bi zagotovila štipendija iz združe-
nih sredstev. S tem mehanizmom bi v
načelu omogočili vsem učencem, ki
nadaljujejo šolanje po končani osnov-
ni šoli, da imajo na razpolago za kritje
stroškov šolanja v tem šolskem letu
900 dinarjev mesečno oz. nekaj manj,
če se šolajo v domačem kraju. Posebej
opozarjamo, da vprašanje združenih
sredstev predpostavlja tudi izenače-
vanje pogojev med občinami, oz. da je
treba upoštevati, da nerazvite in eko-
nomsko šibke občine iz sredstev,
združenih na svojih območjih, ne
bodo mogle kriti vseh potreb. In
obratno, ekonomsko najmočnejše
občine morajo po zadovoljitvi svojih
potreb omogočiti prelivanje ostanka
sredstev v občine, ki same ne morejo
zbrati potrebnih sredstev. Naj še pri-
pomnimo, da po naši oceni potrebuj-
emo v SR Sloveniji za uresničitev
navedenega cilja približno 130 mili-
onov dinarjev, kar pomeni pol od-
stotka od bruto osebnih dohodkov
zaposlenih v naši republici. Obenem
pa ta združena sredstva pomenijo, da
bo lahko vsak občan v naši republici z
gotovostjo računal na štipendijo za
svoje otroke, če bo seveda v takem
materialnem položaju, da jim stroškov
šolanja ne bi mogel v celoti kriti. S
tem v največji možni meri odpravimo
materialno selekcijo.

Glede na dolgoročne in kratko-
ročne kadrovske potrebe združenega
dela uvajamo sistem štipendij po eno-
tних lestvicah točkovnih vrednosti. Te
lestvice naj bi upoštevale napredova-
nje v šoli in doseženo kvaliteto, uspeh.
Za te točkovne vrednosti bi vsako leto
določali vrednost točke tako, da bi
štipendije sledile splošnemu porastu
osebnih dohodkov. Standard učencev
in študentov bi bil s tem usklajen s
standardom drugih delovnih ljudi.
Obenem je posebej poudarjeno, da se
štipendije dajejo le za dobro šolanja po
zakonu in statutih. Primerno obliko-
vana lestvica stimulacije za hiter študij
naj bistveno pripomore k skrajšanju
povprečne dobe študija. Ker pa je to
le manjši del ukrepov v tej smeri, bo
seveda z razvojem samoupravnih
odnosov na področju vzgoje in izobra-
ževanja treba razrešiti zlasti vprašanje
učnih programov in odgovornosti
pedagoških delavcev za kvaliteto in
redno izpolnjevanje pedagoških obvez-
nosti. Ta in še vrsta drugih vprašanj so
tista, ki jih s štipendijsko politiko ne
moremo razreševati, so pa za njen
uspeh bistvenega pomena.

Usklajevanje kadrovske in štipen-
dijske politike v razvojnih planih je
naslednja pomembna naloga. Uvodo-
ma smo opozorili, da je prav neure-
jena kadrovska politika v marsičem
pogojevala neuspešnost štipendijske
politike. Ob predpostavki, da bo ka-
drovska politika dobila v razvojnih
planih ustrezno mesto, so dani pogoji
za realizacijo načrtane politike. Na to
dejstvo opozarjamo zlasti zato, ker
navedene predpostavke pomenijo
temelj štipendijske politike.

(nadaljevanje na 8. strani)

V tehniško šolo bomo vpisovali do vključno 24. junija 1974, v poklicno šolo pa do vključno 29. junija 1974. Kandidati, ki ne bodo sprejeti v tehniško šolo, se bodo lahko prijavi za sprejem v poklicno šolo.

Za sprejem v obe šoli morajo kandidati ob vpisu predložiti osebno tajništvo šolskega centra v Kranju, Savska loka 2, naslednje listine:

– izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu 1,20 (tiskovino dobite v knjižarni), kolkovano z državnim kolkom za 2,- din (v prijavi navedejo kandidati za vpis v poklicno šolo poklic, ki se ga želijo izučiti, in tovarno, za katero se želijo šolati, kandidati za tehniško šolo pa odsek);

– izpisek iz rojstne matične knjige;
– originalno spričevalo o končani osemletki;
– zdravniško potrdilo, ki ga izstavi obratna ambulanta Iskre v Kranju.

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Izbor kandidatov za poklicno šolo in razporeditev za posamezne poklice bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke, sposobnostnih rezultatov zavoda za zaposlovanje in razgovora s kandidati.

Izbor kandidatov za tehniško šolo bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov in psihotestov z osemletke.

Učencem, ki bodo sprejeti v poklicno šolo, bo tista tovarna, za katero se bodo šolali, izplačevala štipendijo. Zanj bodo učenci zaprosili v mesecu septembru po navodilih šole.

Učenci iz oddaljenih krajev, ki želijo stanovati v internatu, naj zaprosijo za sprejem Dijaški dom v Kranju, Kidričeva 2.

Učenci za potrebe organizacij Združenega podjetja Iskra v ljubljanskega področja se bodo šolali v **POKLICNI KOVINARSKI IN ELEKTRO ŠOLI IZOBRAŽEVALNEGA CENTRA LITOSTROJ V LJUBLJANI.**

Sprejetih bo 128 učencev za naslednje organizacije:

– 39 učencev za ISKRO, Industrijo elementov in zabavne elektronike v Ljubljani, in sicer:

– 8 orodjarjev
– 2 finomehanika
– 13 strojnih mehanikov (strojnih ključavničarjev)
– 1 rezkalca
– 5 strugarjev
– 3 elektromehanike
– 7 RTV mehanikov

– 33 učencev za ISKRA COMMERCE v Ljubljani, in sicer:

– 27 telekomunikacijskih mehanikov
– 3 elektromehanike
– 3 RTV mehanike

– 18 učencev za ISKRO, Tovarno elektronskih naprav v Ljubljani, in sicer:

– 3 orodjarje
– 2 finomehanika
– 6 strojnih mehanikov (strojnih ključavničarjev)
– 2 rezkalca
– 2 strugarja
– telekomunikacijske mehanike

– 15 učencev za ISKRO, Tovarno električnih aparatov v Ljubljani, in sicer:

– 4 orodjarje
– 4 strojne mehanike (strojne ključavničarje)
– 1 rezkalca
– 1 strugarja
– 5 elektromehanikov

– 6 učencev za ISKRO, Tovarno elektronskih instrumentov v Horjulu, in sicer:

– 2 orodjarja
– 1 elektromehanika
– 3 RTV mehanike

– 6 učencev za ISKRO, Tovarno baterij Zmaj v Ljubljani, in sicer:

– 3 strojne mehanike (strojne ključavničarje)
– 3 elektromehanike

– 2 učenca za ISKRO, Tovarno orodij v Ljubljani, in sicer:

– 2 rezkalca
– 2 učenca za ISKRO, Industrijo za telekomunikacije, elektroniko in elektromehaniko v Kranju, Tovarno Vega v Ljubljani, in sicer:

– 2 orodjarja.

Kandidate bo vpisovala uprava Izobraževalnega centra Litostroj v Ljubljani, Djakovičeva 53, do vključno 28. junija 1974. Ob vpisu morajo kandidati predložiti naslednje listine:

– izpolnjeno prijavo za vpis na obrazcu 1,20 (tiskovino dobite v knjižarni), kolkovano z državnim kolkom za 2,- din (v prijavi navedejo kandidati poklic, ki se ga želijo izučiti, in tovarno, za katero se želijo šolati);

– izpisek iz rojstne matične knjige;
– originalno spričevalo o končani osemletki;
– zdravniško potrdilo.

Vpišejo se lahko kandidati do 18. leta starosti.

Izbor kandidatov bo opravila komisija za sprejem na osnovi učnih uspehov z osemletke in rezultatov psihotehničnega preizkusa. O datumu opravljanja psihotehničnega preizkusa bodo kandidati pravočasno pisмено obveščeni.

OBRAZLOŽITEV SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA

(nadaljevanje s 7. strani)

V dosedanjem dogovarjanju na tem področju ni bilo ustreznih sankcij. Ker družbeni dogovori o kadrovske politiki že vsebujejo določene sankcije, jih ta sporazum upošteva, obenem pa omogoča tudi denarne sankcije, ki so uzakonjene za različne kršitve medsebojnih razmerij v združenem delu. Ukrepanje je poverjeno stalnim samoupravnim razsodiščem, podrobnosti postopka pa bo treba urediti v samoupravnem sporazumu o štipendiranju.

Pomembna novost, ki jo sporazum uvaja, je opredelitev štipendijskega razmerja z bistvenimi sestavinami pogodbe o štipendiranju.

Posebej obravnavamo vprašanje evidence in s sporazumom zagotavljamo javnost dela na tem področju. Predvidene evidence naj bi omogočile, da bi razpolagali s stalnim pregledom razpoložljivih štipendij in tako primerno usmerjali mladino, ki bodisi poklicno še ni orientirana ali pa je osebno orientirana drugače, kot bi to zahtevali družbeni interes v skladu s sprejetimi kadrovske plani. To pa tudi pomeni, da bo moč štipendije razpisovati za območje posameznih občin enkrat letno, medtem ko bi bil razpis za podelitev štipendij iz združenih sredstev praktično stalen, prošnje pa bi bilo moč obravnavati enkrat v vsakem kvartalu. Obenem bi mogli z analizi-

rijem strukture štipendistov v bistveno večji meri po enotni metodologiji zasledovati učinkovitost sistema štipendiranja.

Pri dogovarjanju in sporazumevanju na tem področju bi morali doseči soglasje vseh družbenih dejavnikov in vseh organizacij združenega dela, da imajo prednost pri kadrovanju v današnjih pogojih posamezna prodorna področja, ki so gonilo tehnološke revolucije in za nadaljnji družbeni razvoj bistvenega pomena. Ocenjujemo tudi, da bi enaka prednost šla tudi nerazvitim območjem ki le s parcialnim investiranjem brez predhodne skrbi za kadre v razvoju ne bodo mogla bistveno napredovati.

Za zaključek naj poudarimo, da lahko učinkovit sistem štipendiranja izoblikujemo le z vsestransko družbeno in samoupravno politično akcijo. Smatramo namreč, da je v predlaganem sistemu zadoščeno skupnim interesom, da pa bo treba zato sporazum s tega področja toliko bolj odgovorno usklajevati, da ne bo prihajalo do nepotrebnih in škodljivih odklonov.

ZAHVALA

Sindikalni podružnici ISKRA – Elektromehanika Kranj, se prisrčno zahvaljujem za denarno pomoč in želje za čimprejšnje okrevanje.

Alojzija Šenveter

V SPOMIN LOJZETU BUKOVNIKU

Globoko nas je prizadela vest, da je tragičen dogodek prekinil življenjsko pot našega sodelavca Lojzeta Bukovnika in ga v komaj 42. letu življenja iztrgal iz naših vrst. V Iskri – Elektromehaniki je bil zaposlen 17 let na raznih delovnih mestih. Nazadnje je bil zaposlen v pakirnici tovarne ATC na Laborah.

Ohranili ga bomo v spominu kot vestnega sodelavca, priljubljenega v naši sredini zaradi vesele narave. S trdim delom in s pomočjo svoje družine si je šele pred kratkim ustvaril lasten dom, vendar mu usoda ni omogočila, da bi lahko užival sadove svojega dela. Zapustil je ženo in dva otroka, s katerimi iskreno sočustvujemo.

Kot dober sodelavec in prijatelj nam bo ostal v trajnem spominu.

Sodelavci iz Elektromehanike

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sindikatu podjetja „Elektromehanika“ Kranj za izkazano pozornost ter finančno pomoč v času moje bolezni.

Angela Koritnik

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta in brata

LOJZETA BUKOVNIKA

se prisrčno zahvaljujem vsem njegovim sodelavcem, sindikalni organizaciji ter vsem ostalim v tovarni „Elektromehanika“ Kranj za izraze sožalja, podarjene vence, denarno pomoč ter spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žena Francka z družino ter sestra Marija

ZAHVALA

Ob smrti dragega očeta

VINCENCA ŽAGARJA

se najlepše zahvaljujem sodelavcem v oddelku priprave dela TOZD – STIKALA Kranj za izraze sožalja, podarjeni venec in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Vinko Žagar

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta

KARLA KRIŽAJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem v pomožni orodjarni TEA – Elektromehanika Kranj za izraze sožalja, podarjeni venec, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Sin Brane

ISKRA – glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra, industrije za elektriko, telekomunikacije, elektromehaniko, avtomatiko in elemente, Kranj – Urejuje uredniški odbor – Glavni urednik: Igor Slavec, odgovorni urednik: Janez Silc – Izhaja tedensko – Rokopisov ne vračamo – Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 2333 – Tisk: Združeno podjetje LJUDSKA PRAVICA – LJUBLJANSKI DNEVNIK, Ljubljana

Planinci sekcij Elektromehanike na Obirju. Tretji od leve na desno (spodaj) Ljubo Urbajs.

Prisrčno srečanje s koroškimi Slovenci

Planinsko, kulturno, družabno srečanje ISKRAŠI–KOROŠKI SLOVENC, ki sta ga organizirala Planinska sekcija in Kulturna komisija ISKRA Elektromehanika v nedeljo, 26. maja, je zelo lepo uspelo.

Srečanje je bilo v Selah v Avstriji, kjer so nas pričakali in prisrčno sprejeli, tudi župan Herman Velik in predsednik slovenskega planinskega društva Celovec, Ljubo Urbajs. Po pozdravu smo nadaljevali pot na Obir (2141 m), ki nam je vzela 7 ur časa. Novo zapadli sneg, ki smo ga morali gaziti, nam je sicer delal nekaj težav, vendar je bilo na vrhu tako lepo in prijetno, da se prav nobenemu ni in ni dalo v dolino. Čudoviti razgledi na vso Koroško in še dalje po Avstriji, kot tudi na naše Karavanke, ki so se ko-

pale v soncu, ter prijetno kramljanje s koroškimi Slovenci – planinci, se je zavleklo več kot eno uro. Po vrnitvi v dolino in kosilu je bil izveden kulturni program, kjer so sodelovali Iskrinški pevski zbor, recitatorji, pevski duet, humoristi, naši in koroški harmonikarji ter kratek pozdravni govor župana. Sledil je družabni večer. Poslovili smo se z obojestransko željo, da se čimprej ponovno snidemo. Ob slovesu smo se z g. Urbajsom še dokončno in podrobno dogovorili za naslednje srečanje na Kepi.

Srečanje s koroškimi Slovenci je bilo zares prijetno, le škoda, da smo že ob prijavah za srečanje morali zavrniti kar lepo število interesentov, ker bi prav gotovo lahko napolnili še tretji avtobus.

-Le-

Za letne športne igre v Celju rekordno število prijav

Bližajo se letošnje X. jubilejne letne športne igre Iskre, ki bodo 22. in 23. junija letos v Celju, v počastitev 80-letnice Iskre – industrije EMO Celje. Športniki vseh naših organizacij so že sredi marljivih priprav, da bi v borbah s konkurenti dosegli kar najboljše rezultate. Ponekod so te pri-

bo v košarki nastopalo 6 ekip, v rokometu 9, v odbojki 5, v streljanju 12, namiznem tenisu 8, v kegljanju pa kar 14 ekip. Moški bodo tekmovali v devetih disciplinah, v posamezni disciplini pa je prijavljenih: v nogometu 14, rokometu 13, odbojki 13, košarki 12, kegljanju 20, balinanju 15, strelja-

Z lanskim letnim iger v Škofji Loki: dvoboj v odbojki.

prave zelo intenzivne, zato lahko pričakujemo v vseh športnih zvrsteh, ki jih bodo zajemale igre, kar najhušo konkurenco.

Kako širok razmah zavzemajo iz leta v leto ta naša tradicionalna športna tekmovanja, povedo že statistični podatki, iz katerih je razvidno, da je na vsakih naslednjih igrah več tekmovalnih ekip v posamezni disciplini. Kar pa je za letošnje igre še posebej razveseljivo, je občutno večja udeležba žensk, ki bodo tekmoval v Celju v šestih športnih zvrsteh.

Poglejmo torej prijave. Pri ženskah

nju 15, namiznem tenisu 17 in v šahu 15 ekip.

Glede na tolikšne prijave je računati, da se bo v vseh tekmovanjih zvrstilo nad 1.200 športnikov in športnic, kar je nedvomno lepa številka, ki pa organizatorjem letošnjih športnih iger nalaga še večjo natančnost in prizadevanje, da se bodo tako številna tekmovanja v redu odvijala, v pravzaprav tako pičlo odmerjenem času.

X. jubilejne letne športne igre Iskre v Celju bodo torej tudi po udeležbi doslej najbolj množične in zato lahko računamo, da jih bo obiskalo tudi veliko „navijačev“.

Še o letošnjem avtorallyu

Čeprav je naš letošnji avtorally že mimo, pa vseeno še danes porabimo drobec prostora zanj. Od zadnjic smo namreč „po nedolžnem“ ostali dolžni objaviti še vrstni red ekip, kar s tem popravljamo.

Tekmovalci iz organizacij ZP so se, ne glede na to, ali jih je za posamezno organizacijo vozilo več ali manj, uvr-

stili takole: 1. Elektromehanika, 2. Avtoelektrika, 3. IEZE, 4. Iskra Commerce, 5. Naprave, 6. Kondenzatorji, 7. Polprevodniki, 8. IRI, 9. Orodjarna, 10. TIO, 11. Sprejemniki, 12. Instrumenti, 13. Gospodinski aparati, 14. Aparati, 15. Emo Celje, 16. CAOP, 17. Elektromotorji, 18. Elektronika.

Uspeh letošnjega avtorallya Iskre, njegova solidna organizacija, dokaj številna udeležba tekmovalcev, zlasti pa vzorna izvedba, so prav gotovo pogoji, da bomo na štartu prihodnjega avtorallya v l. 1975 videli še več tekmovalcev.